

Gmina Prostki

ul. 1 Maja 44B

19-335 Prostki

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu zmiany Studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Prostki.**

Spis treści

Część I - tekstowa:

1.	WPROWADZENIE	str. 5
2.	PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY	str. 5
3.	CEL I ZAKRES PROGNOZY	str. 6
4.	ZASTOSOWANE METODY OCENY	str. 6
5.	CHARAKTERYSTYKA LOKALIZACJI OBSZARU REALIZACJI PROJEKTU I ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU	str. 7
6.	CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARZE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA	str. 9
6.1.	Warunki klimatyczne	str. 10
6.2.	Warunki aerosanitarne	str. 11
6.3.	Klimat akustyczny	str. 13
6.4.	Promieniowanie elektromagnetyczne	str. 14
6.5.	Warunki gruntowo-wodne	str. 16
6.6.	Wody powierzchniowe i podziemne	str. 23
6.7.	Rzeźba terenu, krajobraz i zabytki	str. 26
6.8.	Fauna i flora	str. 30
7.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	str. 37
7.1.	Cel opracowania projektu planu.	str. 37
7.2.	Ustalenia projektu planu.	str. 38
7.3.	Powiązania ustaleń planu z innymi dokumentami.	str. 40
8.	OPIS ANALIZOWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ Z UZASADNIENIE WYBORU WARIANTU PROJEKTOWEGO	str. 41
9.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU	str. 42
10.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ISTOTNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU DOKUMENTU	str. 42
10.1.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.	str. 42
10.2.	Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.	str. 43
11.	OKREŚLENIE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	str. 45
11.1.	Wpływ na stan aerosanitarny oraz klimat akustyczny terenu	str. 45
11.2.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	str. 46
11.3.	Oddziaływanie na klimat, wody powierzchniowe i podziemne	str. 47
11.4.	Ocena wpływu na życie i zdrowie ludzi	str. 48
11.5.	Oddziaływanie na krajobraz, zabytki, dobra materialne	str. 48
11.6.	Oddziaływanie na faunę i florę i różnorodność biologiczną	str. 49
11.7.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	str. 50
12.	OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO, OBEJMUJĄCYCH BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ODDZIAŁYWANIA	str. 51
13.	OPIS DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE PROGNOZOWANEGO, NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	str. 52
14.	INFORMACJE O MOŻLIWYCH TRANSGRANICZNYCH ODDZIAŁYWANIACH NA ŚRODOWISKO	str. 52
15.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	str. 53
16.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	str. 53
17.	WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH	str. 55
18.	SPIS RYCIN	str. 57

19.	SPIS TABEL	str. 58
20.	SPIS FOTOGRAFII	str. 59
	Część II – kartograficzna:	str. 60
1.	Prognoza oddziaływania na środowisko – część kartograficzna. Tereny położone w obrębach Prostki, Niedźwiedzkie, Miłusze.	
2.	Prognoza oddziaływania na środowisko – część kartograficzna. Teren położony w obrębach Guty Rożyńskie, Wojtele, Rożyńsk Wielki.	
3.	Prognoza oddziaływania na środowisko – część kartograficzna. Teren położony w obrębie Wiśniowo Elckie.	

Załącznik:

Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 1029).

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Prostki.

Część I - tekstowa

WYKONAWCA:

 Spatium Studio
Monika Szczepanik
ul. Mickiewicza 17 lok.3, 19-300 Ełk
tel. 694 277 355

Autor opracowania:

mgr Monika Szczepanik

Współpraca:

dr Bogdan Browarski

1.WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona na potrzeby projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.

Projekt zmiany Studium jest konsekwencją realizacji uchwały Nr XVIII.123.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 25.06.2020r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki, zmienionej uchwałą Nr XXII.139.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 23 listopada 2020r.

2.PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika wprost z ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 741 ze zm.) oraz ustawy z dnia 8 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 247).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 8 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 247), projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także jego zmiany, musi zostać poddany takiej procedurze. Ma ona na celu ocenę skutków realizacji polityki, strategii czy planu na środowisko. Obejmuje w szczególności uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Postępowanie to wynika z wdrożenia do polskiego prawa Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Ponadto, podstawy formalno-prawne opracowania prognozy stanowią:

- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1973 z późn. zm.) wraz z wdrożonymi dyrektywami Wspólnot Europejskich;
- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2022r., poz.699);
- ❖ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1376 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 916.);
- ❖ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 2233)
- ❖ Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022r., poz. 840);
- ❖ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351);
- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r., poz. 183 ze zm.);
- ❖ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014, poz.112);

- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 28.11.2016r. poz. 1911);
- ❖ Uchwała Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 74, poz. 1295 z późn. zm.)
- ❖ Uchwała Nr XXVIII/437/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2021r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich (Dz. Urz. Woj. warm.- maz. z 28.07.2021r. poz. 2977).
- ❖ Uchwała Nr XVIII.123.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 25.06.2020r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki,
- ❖ Uchwała Nr XXII.139.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 23 listopada 2020r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII.123.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 25.06.2020r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.

3.CEL I ZAKRES PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko posiada rolę informacyjną, nie ma natomiast roli normatywnej. Ma za zadanie dostarczyć informacji na temat potencjalnych skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, wynikających z wdrożenia planowanego dokumentu. Prognoza pozwala na ocenę, czy proponowane do realizacji działania, bądź wskazane kierunki rozwoju uwzględniają we właściwym stopniu kwestie związane z ochroną środowiska, a także analizuje, czy istnieją inne, alternatywne do wskazanych rozwiązania umożliwiające osiągnięcie zamierzonego celu, których negatywny wpływ realizacji byłby mniejszy aniżeli zawartych w prognozowanym dokumencie.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 247). Zgodnie z art. 53 tej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie ustalany jest z właściwymi organami, o których mowa z kolei w art. 57 i 58 ww. ustawy, którymi w przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Zakres niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo znak: WSTŁ.411.31.2020.AMK z dnia 21 grudnia 2020r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Elku (opinia sanitarna znak: ZNS.9022.4.1.2021.1 z dnia 07.01.2021r.).

4. ZASTOSOWANE METODY OCENY

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała w wyniku analizy projektu zmiany Studium i oceny jakie skutki dla środowiska może spowodować realizacja działań w niej określonych.

Prognoza składa się z dwóch części merytorycznych. Pierwsza z nich stanowi analizę i ocenę środowiska i jego stanu. W części drugiej natomiast, dokonano oceny wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko.

W pierwszej części posłużono się metodą opisową, bazując na dotychczas sporządzonych opracowaniach dotyczących przedmiotowego terenu jak też literaturze naukowej.

Natomiast oceny zawartej w części drugiej opracowania, dokonano metodą analogii czyli podobieństwa zjawisk, w oparciu o wyniki prac terenowych, doświadczenie wynikające z dotychczas przeprowadzonych analiz oraz informacjach zawartych w materiałach źródłowych.

Dla celów prognozy przeprowadzono obserwacje terenowe na obszarze opracowania i w jego najbliższym sąsiedztwie. Pozwoliło to na ustalenie sposobów faktycznego użytkowania poszczególnych terenów oraz stanu poszczególnych elementów środowiska.

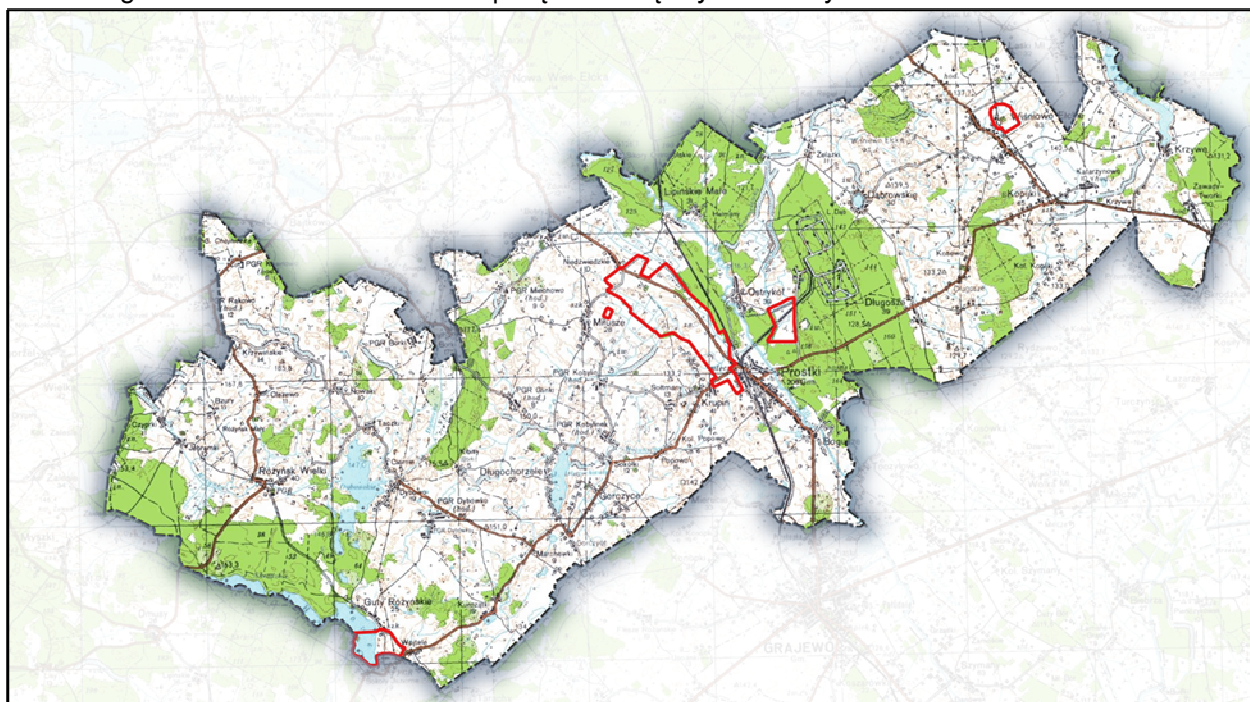
Ze względu na zakres posiadanych informacji oraz brak określenia ram czasowych dla realizacji inwestycji przewidzianych w projekcie, ocena opiera się na prawdopodobieństwie wystąpienia oddziaływań. Oznacza to, że nie ma pewności co do wystąpienia tych oddziaływań, a jedynie można określić, że potencjalnie mogą one wystąpić w przyszłości.

5. CHARAKTERYSTYKA LOKALIZACJI OBSZARU REALIZACJI PROJEKTU ORAZ ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU.

Tereny objęte opracowaniem pod względem administracyjnym położone są w gminie Prostki, w powiecie elckim, w województwie warmińsko-mazurskim.

Granicami projektowanej zmiany Studium objęto pięć fragmentów gminy Prostki, stanowiących części obrębów geodezyjnych: Prostki, Niedźwiedzkie, Miłusze, Guty Rożyńskie, Wojtele, Rożyńsk Wielki oraz Wiśniowo Elckie. Łącznie obejmują one powierzchnię około 623ha.

Teren obejmujący części obrębów Guty Rożyńskie i Wojtele, zlokalizowany jest w sąsiedztwie realizowanej drogi krajowej klasy ekspresowej S-61 relacji Kowno –Warszawa, stanowiącej odcinek drogi tzw. Via Baltica w ramach połączeń międzynarodowych.

— lokalizacja terenów objętych opracowaniem.

Ryc.1 Lokalizacja terenów objętych opracowaniem (skala skażona)

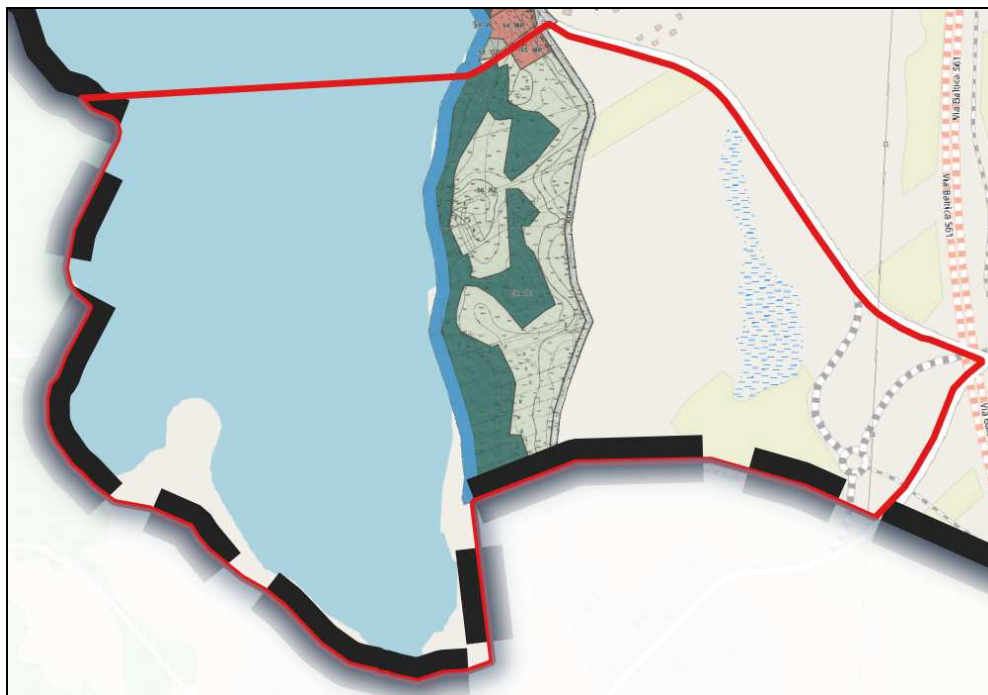
(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostępnych na stronie www.geoportal.gov.pl)

Zgodnie z danymi ewidencji gruntów i budynków pochodzącymi z zasobów Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, tereny opracowania, w 94 % stanowią grunty rolne i leśne. Pozostała część obejmuje tereny zabudowane i zurbanizowane oraz tereny komunikacji. Fragment terenu objętego opracowaniem, położony w obrębie Prostki, bezpośrednio sąsiaduje z terenem byłej wytwórni chemicznej, z którą był funkcjonalnie powiązany poprzez przebiegającą przez ten teren bocznice kolejową. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Prostki, na terenie tym znajdowało się także wysypisko śmieci.

Fragmenty analizowanych obszarów zlokalizowane w Prostkach i Gutach Rożyńskich objęte są ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych uchwałami:

- Nr XIV/57/2003 Rady Gminy Prostki z dnia 11 września 2003r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Guty Rożyńskie,

- Nr XXIX/204/2000 Rady Gminy Prostki z dnia 7 grudnia 2000r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki w odniesieniu do części terenów wsi Prostki.

— granice terenów objętych opracowaniem

Ryc.2. Fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr XIV/57/2003 Rady Gminy Prostki z dnia 11 września 2003r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Guty Rożyńskie.

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w serwisie prostki.e-mapa.pl)

Ustalenia planu miejscowego, dla terenów zlokalizowanych w Gutach Rożyńskich, wskazują następujące przeznaczenie:

- MR – teren zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem nieuciążliwych usług,
- RZ – tereny użytków rolnych z przewagą trwałych użytków zielonych
- ZE – teren zadrzewień.

Określone w planie zasady zagospodarowania wprowadzają zakaz zabudowy w granicach terenów funkcjonalnych oznaczonych symbolami RZ i ZE. Natomiast w granicach terenu oznaczonego symbolem MR istnieje zrealizowana zabudowa zagrodowa, składająca się z budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz budynków gospodarczych.

Zgodnie z ustaleniami planu dla obszaru położonego w obrębie Prostki, obejmuje on tereny usług rzemieślniczych oraz drobnej wytwórczości, oznaczone na rysunku symbolem UR oraz tereny dróg dojazdowych, oznaczonych symbolem D.

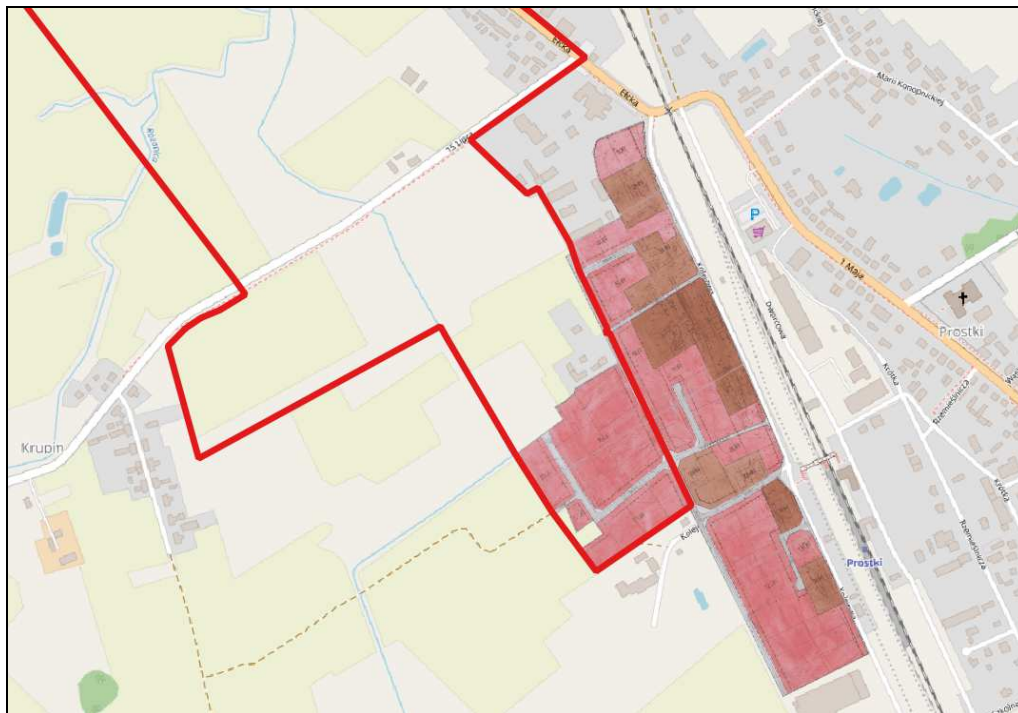
Zabudowa i zagospodarowanie terenów dopuszczone ustaleniami ww. planu zagospodarowania przestrzennego nie zostały dotychczas zrealizowane w granicach działek objętych opracowaniem.

Analizowane tereny posiadają zróżnicowany dostęp do sieci infrastruktury technicznej: elektroenergetycznej, wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i telekomunikacyjnej.

Według informacji dostępnych w Centralnej Bazie Danych Geologicznych oraz systemu MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego, a także przekazanych przez Okręgowy Urząd Górniczy (pismo znak: WAR.5110.61A.20.MC z dnia 15.12.2020r.) fragmenty terenów zlokalizowanych w obrębach Prostki i Niedźwiedzkie oraz teren zlokalizowany w obrębie Miłusze stanowią tereny górnicze.

W granicach opracowania nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Przeważające sąsiedztwo obszaru opracowania stanowią niezabudowane grunty rolne oraz obszary wielofunkcyjnej zabudowy wsi Prostki, Wiśniowo Elckie i Guty Rożyńskie.

Ryc. 3. Rysunek miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr XXIX/204/2000 Rady Gminy Prostki z dnia 7 grudnia 2000r. w sprawie uchalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki w odniesieniu do części terenów wsi Prostki.
(Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w serwisie prostki.e-mapa.pl)

6. CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARZE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA

Zgodnie z wynikami analiz zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym, sporządzonym na potrzeby prognozowanego projektu, naturalny krajobraz terenu opracowania w znacznej części został przekształcony na analizowanych obszarach. Należą one do terenów silnie i umiarkowanie przekształconych.

W zdecydowanej większości tereny opracowania, aktualnie są terenami o funkcji rolniczej i leśnej (wg ustaleń ewidencji gruntów). W niewielkiej części obejmują fragmenty terenów skupionej zabudowy wsi Prostki oraz wsi Wiśniowo Elckie. W granicach opracowania występują tereny eksploatacji kapalin, a także fragment drogi gminnej krajowej nr 65 oraz tereny kolejowe.

Z uwagi na różny charakter zagospodarowania terenów objętych analizą, ich zdolność do regeneracji także jest zróżnicowana. Największą odporność na degradację i zdolność do regeneracji posiadają tereny dotąd niezabudowane, pokryte roślinnością, posiadające naturalną zdolność wegetacji. Natomiast najmniejszą odpornością charakteryzują się zbiorowiska roślinności wodnej występujące w sąsiedztwie przyległego akwenu jeziora Borowego oraz cieków wodnych.

6.1. Warunki klimatyczne.

Położenie gminy Prostki w północno-wschodniej części kraju powoduje, że klimat tego regionu wyróżnia się pewnymi cechami i znamienymi.

Północno-wschodnią Polskę wyodrębnia się jako obszar najchłodniejszy (poza rejonami górskimi), głównie w chłodnej porze roku, czego następstwem jest wydłużony okres zimy i skrócony czas trwania lata, skrócony okres wegetacyjny, najkrótszy okres bezprzymrozkowy, najdłuższy okres zalegania pokrywy śnieżnej. Poza tym charakteryzuje się największymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza i skróconym czasem trwania przejściowych pór roku, zwłaszcza przedwiośnia. Wskazane cechy są przejawem narastania wpływów kontynentalnych w kierunku z zachodu na wschód.

Według R. Gumińskiego Gmina Prostki leży w mazurskiej dzielnicy klimatycznej, która obejmuje Pojezierze Mazurskie i Litewskie.

Zgodnie z charakterystyką klimatu Pojezierza Mazurskiego (M.Stopa-Boryczka, J. Boryczka), wyróżnia się on przejściowością między bardziej morskim na zachodzie i kontynentalnym na wschodzie.

Średnie miesięczne wartości temperatury powietrza w tym makroregionie wahają się od ok. -5,0°C w lutym do ponad 17,0°C w lipcu . Najwyższe wartości występują na południu badanego obszaru a najniższe na północnym-wschodzie.

Liczba dni gorących tj. z temperaturą powyżej 25 °C w ciągu roku wynosi 20 do 30, a upalnych tj. z temperaturą powyżej 30°C od 2 do 4 dni. Natomiast dni mroźnych (temp. poniżej 0° C) przypada od 44 do 50 w roku i bardzo mroźnych (temp. poniżej -10° C) od 23 do 32 dni. Przymrozki pojawiają się tu już w pierwszej dekadzie października, a zanikają dopiero w trzeciej dekadzie maja. A więc średni okres bezprzymrozkowy wynosi 135 dni.

Wartości wilgotności względnej powietrza są zależne od pory roku: w miesiącach półrocza ciepłego osiąga wartość do 78%, a w półroczu chłodnym do 92%.

Na tle kraju, makroregion Pojezierza Mazurskiego wyróżnia się dużym zachmurzeniem. Średnia liczba dni pogodnych wynosi od 10 do 60, a dni pochmurnych od 10 do 180. Natomiast wartości te dla całego kraju wynoszą odpowiednio: 40dni i 141dni. Największe zachmurzenie przypada na miesiące zimowe, a najmniejsze w czerwcu, na koniec lata i na początek jesieni. Tendencja ta jest zbieżna z trendem ogólnokrajowym.

Roczne sumy opadu w makroregionie Pojezierze Mazurskie wahają się w granicach 550-640 mm. Porą najobfitszych opadów jest lato w którym występuje 60-90 mm opadu, pozostałe pory roku otrzymują najczęściej sumy opadu w granicach 20-40 mm.

Liczba dni z pokrywą śnieżną jest w tym makroregionie wyraźnie podwyższona i wynosi od 80 do 93 dni w roku, a także okres zalegania jest dość długi bo od końca listopada do końca marca.

Burze na obszarze makroregionu występują w ciągu całego roku, jednak najczęściej przypadają na miesiące półrocza ciepłego, a w porze zimowej występują sporadycznie.

Na przeważającym obszarze występują wiatry zachodnie. Średnia roczna prędkość wiatru jest niewielka, bo ok. 3,5 m/s, ze wzrostem do ok. 4 m/s. Wiatry letnie są słabsze od wiatrów zimowych.

Pojezierze Elckie, zostało zaliczone do obszarów o niekorzystnych warunkach klimatycznych, jako jeden z najchłodniejszych mezoregionów Pojezierza Mazurskiego.

Na klimat lokalny części obszaru analizowanego, położonego w zachodniej części gminy (obręby: Guty Rożyńskie, Wojtele), może wpływać bezpośrednie sąsiedztwo jeziora Borowego. Badania naukowe wykazały ocieplający wpływ jezior na najbliższe otoczenie. W nocy tereny bezpośrednio sąsiadujące z jeziorami są cieplejsze, natomiast w dzień chłodniejsze.

Bezpośrednią konsekwencją różnicy nagrzania obydwu środowisk jest:

1. Opóźnienie terminów występowania wartości ekstremalnych temperatury powietrza nad wodą i na terenach do niej przylegających,

2. Wydłużanie się okresu bezprzymrozkowego (jesienne przymrozki pojawiają się znacznie później w pobliżu zbiorników wodnych, a wiosenne zanikają wcześniej),
3. Zmniejszanie się zachmurzenia typu konwekcyjnego zwłaszcza wiosną i latem, co zwiększa w tych okresach liczbę dni z burzą i wysokość opadu,
4. Skrócenie okresu zalegania pokrywy śnieżnej,
5. Powstawanie bryzy jeziornej.

Wpływ zbiorników wodnych na najbliższe otoczenie jest w dużym stopniu niwelowany dzięki dużemu ruchowi turbulencyjnemu, co bezpośrednio wpływa na pionowy i poziomy jego zasięg. Najbardziej odczuwalny wpływ zbiorników wodnych zaznacza się przy pogodzie wyżowej [20].

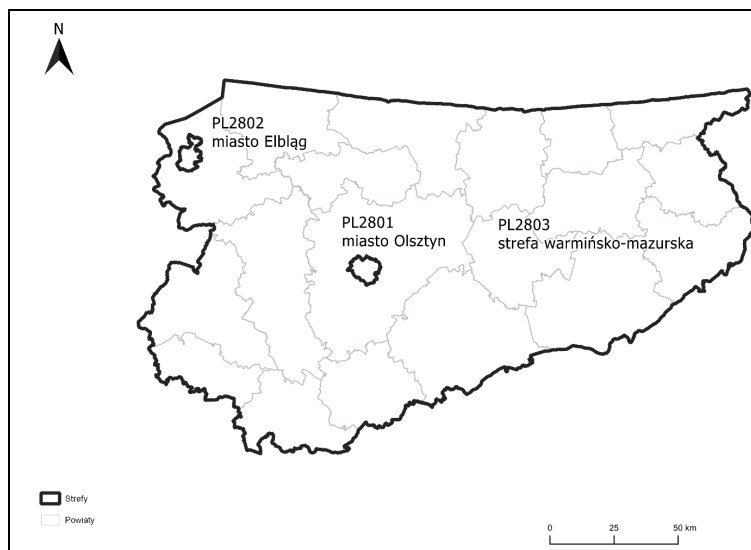
6.2. Warunki aerosanitarne.

Ocena jakości powietrza w Polsce jest realizowana w oparciu o odpowiednie akty prawne, które określają zakres i sposób badania jakości powietrza oraz metody i kryteria jej oceny.

Zgodnie z art.89 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27. 04. 2001 (tj. Dz. U. z 2017 poz. 519 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje co roku oceny poziomów substancji w powietrzu na podstawie prowadzonych pomiarów, a następnie dokonuje klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin.

W 2019 roku ocena pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM₁₀: benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu. Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃).

Teren opracowania, jak cała gmina Prostki, znajduje się w strefie warmińsko-mazurskiej.

Ryc.4. Podział województwa warmińsko-mazurskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2019 rok.

(Źródło: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r)

Tab. 1. Zestawienie stref w województwie warmińsko-mazurskim.

L.p.	Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Powierzchnia strefy [km ²]	Liczba mieszkańców strefy	Klasyfikacja wg kryteriów dot. ochrony zdrowia [tak/nie]	Klasyfikacja wg kryteriów dot. ochrony roślin [tak/nie]
1	PL2801	miasto Olsztyn	miasto pow. 100.000 mieszk.	88	172194	tak	nie
2	PL2802	miasto Elbląg	miasto pow. 100.000 mieszk.	80	119760	tak	nie
3	PL2803	strefa warmińsko-mazurska	reszta województwa	24005	1134013	tak	tak

(Źródło: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r)

W wyniku przeprowadzonych badań, nie zanotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych w żadnej ze stref w 2019 roku. Przekroczenie dla poziomu docelowego (średnie roczne stężenie) dla benzo(a)pirenu zanotowano w strefie warmińsko-mazurskiej PL2803. Przekroczeniem objęte jest 2,2% obszaru strefy na którym orientacyjna liczba narażonych mieszkańców wynosi blisko 418 tys. mieszkańców co stanowi 36,9% całkowitej liczby populacji na obszarze strefy. Przekroczenia dotyczyły obszarów miejskich na terenie większości miast powiatowych w strefie oraz części gminnych wraz z niewielkimi przyległymi obszarami.

Tab.2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustawowych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A,C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb(PM ₁₀)	As(PM ₁₀)	Cd(PM ₁₀)	Ni(PM ₁₀)	BaP(PM ₁₀)	PM _{2.5}
PL2801	miasto Olsztyn	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A ²
PL2802	miasto Elbląg	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A ²
PL2803	strefa warmińsko-mazurska	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A ²

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefy uzyskały klasę A1

(Źródło: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r.)

Przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin dotyczyło w 2019 roku wszystkich ocenianych stref.

Warunki meteorologiczne panujące w 2019r., w szczególności cieplejsza zima, wpłynęły na zmniejszenie emisji pyłów z sektora komunalno-bytowego, co znalazło przełożenie na najniższe od wielu lat stężenia pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu i poprawę jakości powietrza w województwie.

Natomiast, wysokie temperatury w okresie późnej wiosny (czerwiec) oraz w ciągu lata wraz z dużym nasłonecznieniem miały znaczący wpływ na stężenia ozonu troposferycznego notowane w województwie warmińsko-mazurskim. Takie warunki ułatwiały przemiany związków Lotnych Związków Organicznych (LZO) i tlenków azotu w warstwie troposferycznej, których efektem było powstawanie cząsteczek ozonu w warstwie przyziemnej w okresie wegetacyjnym tj. od 1 maja do 31 VII.[16]

Według danych raportu wojewódzkiego za 2019r.: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, gmina Prostki została wskazana jako obszar, na którym wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu pod kątem ochrony roślin.

Na warunki aerosanitarne terenów opracowania największy wpływ ma emisja tlenków siarki, której źródłem jest transport drogowy związany z przebiegającymi przez te tereny drogami, w tym drogą krajową nr 65.

6.3. Klimat akustyczny.

Klimat akustyczny środowiska to zespół zjawisk akustycznych występujących na danym obszarze, niezależnie od źródeł je wywołujących. W zależności od warunków lokalnych cechuje się dużą zmiennością zarówno w czasie jak i w przestrzeni. Zasadniczy wpływ na warunki akustyczne danego obszaru mają takie czynniki jak: stopień nasycenia danego środowiska urządzeniami i pojazdami oraz jego układ urbanistyczny.

Klimat akustyczny ocenia się zwykle za pomocą poziomu dźwięku.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska, dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz rozumiane są jako hałas. Natomiast w Dyrektywie 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku, hałas w środowisku jest określony jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy oraz hałas pochodzący z obszarów działalności przemysłowej.

Według art. 117 ust. 1 ww. ustawy, oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu LDWN i LN oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

Klimat akustyczny gminy Prostki jest kształtowany przede wszystkim poprzez funkcjonowanie układu komunikacyjnego. Głównym źródłem hałasu jest przebiegająca przez obszar gminy, droga krajowa nr 65 oraz linia kolejowa.

Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu pn. „Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN - w zakresie dróg krajowych”, przyjętą uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr X/169/19 z 24.09.2019r., odcinek drogi krajowej nr 65 Ełk – Grajewo, przebiegający przez teren gminy Prostki, został zaliczony do terenów w otoczeniu których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami LDWN i LN wskazane na mapie akustycznej z 2018 roku.

Tab. 3. Naruszenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Numer drogi krajowej	Nazwa odcinka	Kilometraż początku odcinka	Kilometraż końca odcinka	Wielkość przekroczenia wskaźnika hałasu		Zakres wartości wskaźnika M	
				LDWN	LN	LDWN	LN
65	EŁK-GRAJEWÓ	71+106	71+222	-	-	-	-
65	EŁK-GRAJEWÓ	71+222	74+620	0-10	0-10	0-5	0-2
65	EŁK-GRAJEWÓ	74+620	77+517	0-10	0-10	0-50	0-10
65	EŁK-GRAJEWÓ	77+517	81+773	0-10	0-10	0-2	0-5
65	EŁK-GRAJEWÓ	81+773	84+149	-	-	-	-
65	EŁK-GRAJEWÓ	84+149	87+646	0-10	0-10	0-50	0-10
65	EŁK-GRAJEWÓ	87+646	89+792	-	-	-	-

(Źródło: „Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów pozaaglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN - w zakresie dróg krajowych” przyjęta uchwała Nr XII/190/19 Sejmiku Woj. Warm. – Maz. z dnia 26 listopada 2019r.)

W opracowaniu tym wyszczególniono podstawowe czynniki, które mają wpływ na wielkość poziomu hałasu w otoczeniu dróg krajowych objętych analizą, do których należą:

- nieprzestrzeganie dopuszczalnych prędkości na obszarach zabudowanych,
- duży udział pojazdów ciężkich w ruchu,
- lokalne zwiększenie liczby pojazdów uczestniczących w ruchu,
- lokalizacja terenów zabudowy jednorodzinnej (są to tereny o najbardziej rygorystycznych poziomach dopuszczalnych) w bezpośrednim sąsiedztwie dróg krajowych o dużym natężeniu ruchu.

Na tej podstawie ustalono główne kierunki i zakres działań niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, które obejmują następujące zadania:

- wprowadzenie ograniczenia prędkości ruchu w ciągu całej doby,
- stosowanie zasad ochrony przed hałasem w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego,
- uwzględnianie wyników map akustycznych, w tym głównie zasięgów wskaźników LDWN i LN w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego,
- wykonywanie corocznych przeglądów nawierzchni drogowej i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym,
- stosowanie nowoczesnych nawierzchni o zredukowanej hałaśliwości w przypadku remontów i przebudów odcinków drogowych,
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących prędkości na odcinkach dróg sąsiadujących z terenami mieszkalnymi,

Z przeprowadzonych w 2017r. przez WIOŚ badań hałasu kolejowego m.in. na terenie gminy Prostki, wynika, że poziom hałasu wywoływanego przejazdami pociągów osiągał wartości powyżej 60 dB. W porze dnia odczuwalny hałas mieścił się w granicach norm środowiskowych, natomiast w nocy przewyższał wartość dopuszczalną o 9,1 dB. Wynika z tego, że ludność mieszkająca wzdłuż tras przejazdów pociągów jest narażona na ponadnormatywny hałas [28].

Teren opracowania, w części zlokalizowanej w obrębach Prostki i Niedźwiedzkie, obejmuje obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie ww. drogi krajowej nr 65, a w części zlokalizowanej w obrębie Wiśniowo Elckie, obszary położone w pobliżu terenów kolejowych. W związku z tym, mogą być one narażone na hałas komunikacyjny.

Dla terenów już zagospodarowanych oraz położonych w obszarze skupionej zabudowy, ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.

Natomiast z uwagi na projektowane przeznaczenie terenu przyległego do pasa drogowego ww. drogi, tj. terenu zabudowy produkcyjno-usługowej, niepodlegającej ochronie akustycznej, nie przewiduje się przekroczenia ustalonych norm.

Na pozostałych obszarach objętych opracowaniem, nie przewiduje się przekroczenia ustalonych norm hałasu dla projektowanej zabudowy, spowodowanego sąsiadującym układem komunikacyjnym. Ponadto, w sąsiedztwie analizowanego terenu nie występują obiekty mogące stanowić źródło ponadnormatywnego hałasu.

6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Pole elektromagnetyczne to jedno z naturalnie występujących w środowisku oddziaływań. Największym naturalnym źródłem fal elektromagnetycznych o bardzo szerokim spektrum jest słońce.

Głównymi sztucznymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje

transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe) urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne.

W 2012r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie wykonał pomiary pól elektromagnetycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Badania przeprowadzono w 45 punktach pomiarowych w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 3,0 GHz. W żadnym z punktów pomiarowych objętych badaniem poziomu pól elektromagnetycznych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej określonej w rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883) i wynoszącej 7 V/m dla badanych częstotliwości. Wszystkie zmierzone wartości składowej elektrycznej pól elektromagnetycznych kształtowały się na niskim poziomie.

Podobnie kształtują się wyniki badań opublikowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w opracowaniu pn. „Ocena pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017 – 2019 w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

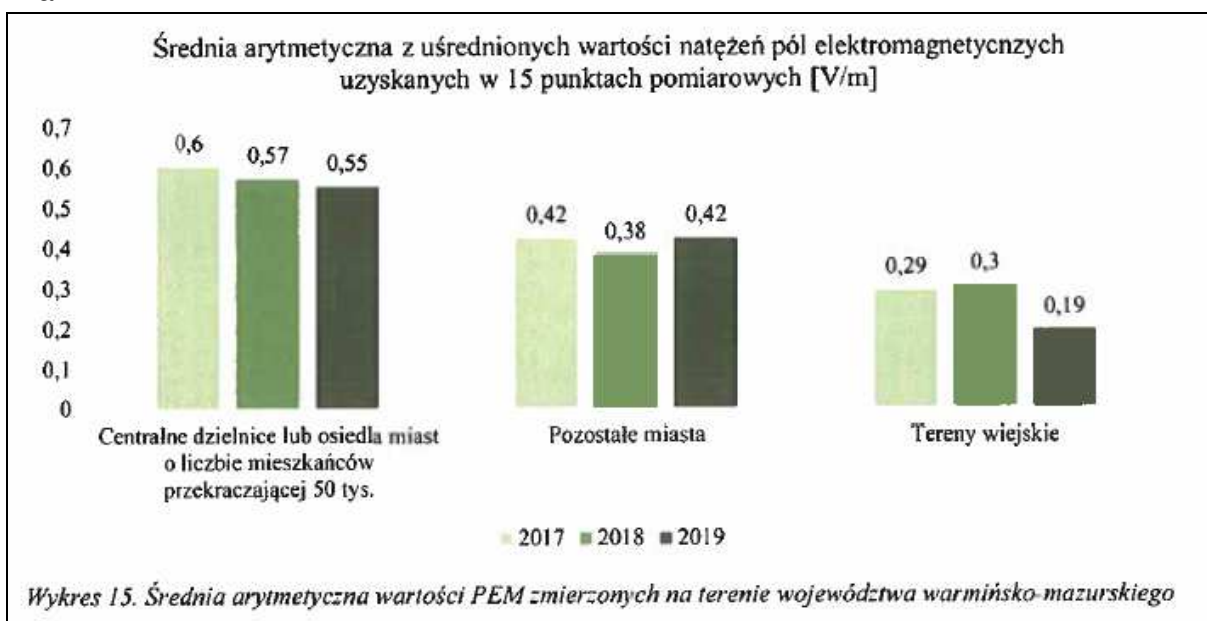
Średnia arytmetyczna ze wszystkich pomiarów wykonanych w 2160 punktach pomiarowych w latach 2017 – 2019 w Polsce wynosi 0,38V/m, co stanowi zaledwie 5,4% wartości dopuszczalnej tj. 7V/m.

Uśrednione wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego prezentuje rycina 5.

W opisywanym cyklu pomiarowym najwyższe zmierzone wartości pól elektromagnetycznych otrzymano:

- na obszarze centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50tys. – w 2019r. w Elku, na ul. Suwalskiej – 1,67V/m,
- w pozostałych miastach – w 2019r. w Ornecie na ul. Kościelnej – 1,07V/m,
- na terenach wiejskich – w 2018r. w powiecie giżyckim, w Wilkasach – 0,72V/m.

W granicach terenu objętego opracowaniem głównym źródłem pola elektromagnetycznego są istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne. W celu wyeliminowania lub ograniczenia negatywnego wpływu wytwarzanego przez te linie pola elektrycznego i magnetycznego, należy zachować stosowne odległości projektowanej zabudowy, zgodne z obowiązującymi przepisami i normami.

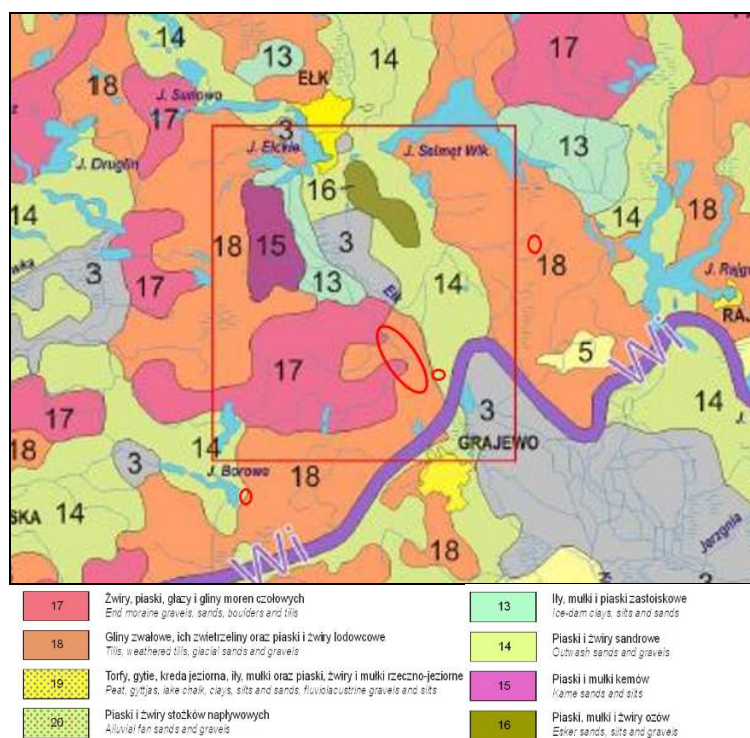
Ryc.5. Średnia arytmetyczna wartości PEM zmierzonych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

(Źródło: Ocena pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017 - 2019 - w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, GIOŚ, 2020r.)

6.5. Warunki gruntowo-wodne.

Według podziału na jednostki geologiczne Polski, omawiany obszar położony jest w obrębie wyniesienia mazursko - suwalskiego, będącego częścią prekambryjskiej platformy wschodnio-europejskiej, która w przybliżeniu odpowiada prastaremu kontynentowi Baltika.

Wyniesienie mazurskie jest jednostką wydłużoną, o osi prawie równoleżnikowej, ciągnącej się poza granice Polski, aż na teren Białorusi. Na krystalicznym podłożu wykazującym nachylenie ku zachodowi (1500–2500 m p.p.m.) leżą osadowe utwory mezozoiczne i kenozoiczne, stanowiące gliny zwałowe oraz piaski i żwiry lodowcowe. Miąższość osadów mezozoicznych i kenozoicznych sięgająca na zachodzie 2000 m, w kierunku wschodnim, przy granicy Polski, maleje do 350 m.[6]

Orientacyjna lokalizacja terenów opracowania

Ryc.6. Fragment mapy geologicznej Polski w skali 1:500 000 (skala skażona)

(Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, Objaśnienia do mapy geologicznej Polski w Skali 1:500 000 Arkusz Elk(183))

Zgodnie z danymi zawartymi na mapie geologicznej Polski w skali 1:500 000, w granicach badanego obszaru dominują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry lodowcowe oraz gliny moren czołowych. W nieznacznej części mogą występować piaski i żwiry sandrowe. Są to utwory spójne i średniozagęszczone, lokalnie nawodnione, które stwarzają korzystne warunki pod zabudowę. Cały teren opracowania charakteryzuje się głębokością przemarzania, wynoszącą $h_z = 1,2$ m.

Zgodnie z danymi zawartymi na mapie glebowo – rolniczej w skali 1:5000, w granicach terenów objętych opracowaniem dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne oraz gleby brunatne właściwe, wytworzone z piasków słabogliniastych, piasków luźnych, piasków gliniastych mocnych i luźnych, żwirów piasztych i żwirów gliniastych, gliny lekkiej, średniej i ciężkiej (Bw ps.pl, Bw pgl.ps, Bw pgl, Bw pl, Bw pgm.gs, Bpl, Bgl, Bp.gs:gc, Bps, Bglp, Bglp.:gs, B gl.gs, Bpgm.gl). Gleby brunatne zaliczają się do gleb żyznych z uwagi na wysoką zawartość próchnicy i materiałów ilastych.

Gleby brunatne wylugowane są na ogół pozbawione węglanu wapnia i bardziej zakwaszone, przez co mniej żyzne.

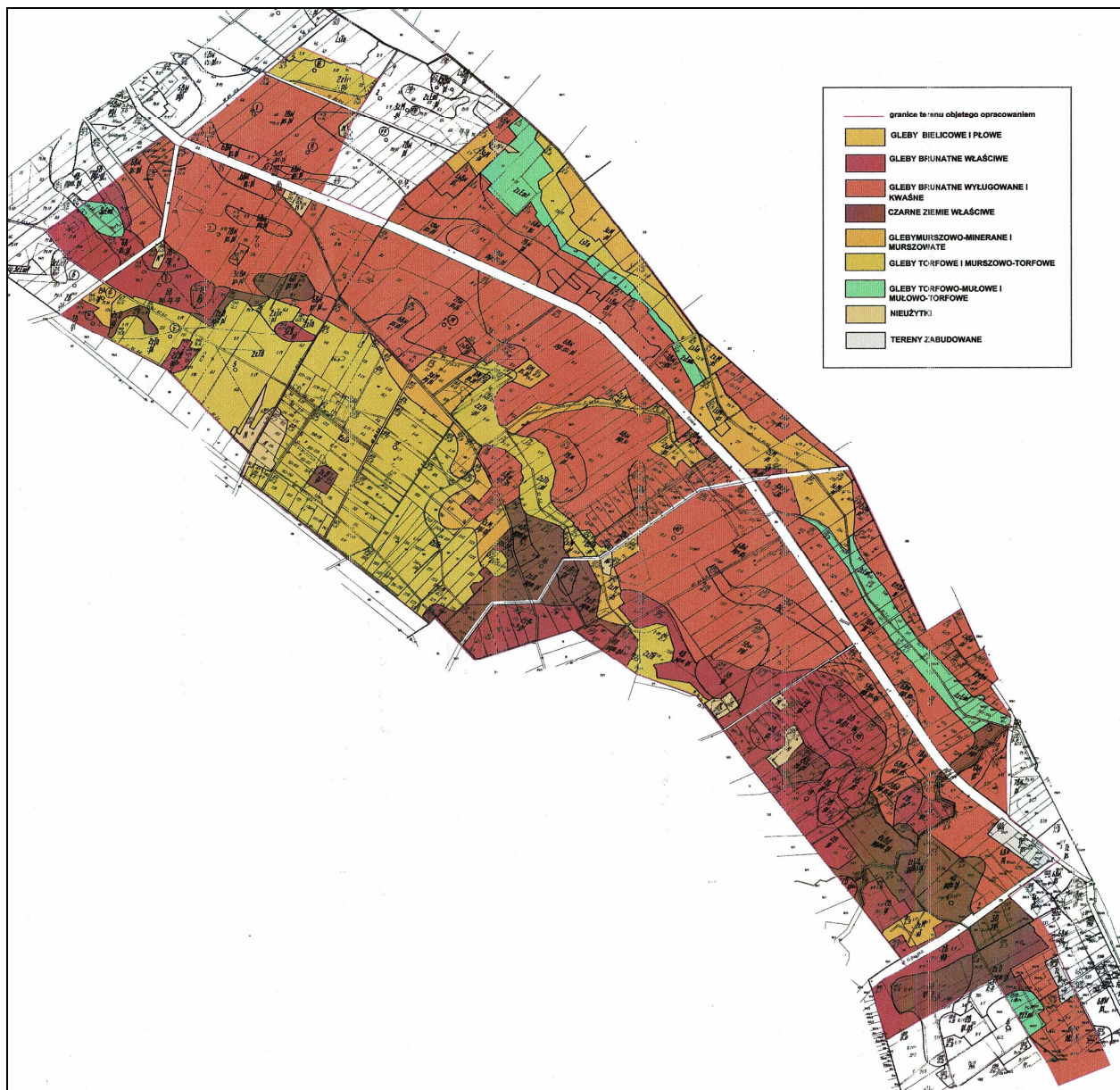
Ponadto w granicach opracowania występują także:

- gleby bielcowe i płowe, wytworzone z piasków słabogliniastych i piasków luźnych oraz gliny lekkiej i średniej (A ps:pl, A gl.gs),
- czarne ziemie właściwe, wytworzone z piasków słabogliniastych i piasków luźnych, gliny lekkiej i średniej, piasków gliniastych mocnych i luźnych, gliny lekkiej (D glp, D ps:pl, D pgl:pl, Dgl, Dpgm:pl, Dgl.gs, Dpgl),
- gleby murszowo - mineralne i murszowate, wytworzone z piasków słabogliniastych i piasków luźnych, piasków gliniastych i gliny lekkiej (M ps:pl, M pl, M pgl:gl, M ps),
- gleby torfowe i murszowo-torfowe, wytworzone piasków luźnych (Tn :pl),
- gleby torfowo-mułowe i mułowo-torfowe (Emt),
- gleby nieprzydatne rolniczo – w granicach obszaru zlokalizowanego w obrębie Miłusze.

Pod względem przydatności rolniczej, gleby te zaliczone zostały do następujących kompleksów:

- 2 : Kompleks pszenney dobry,
- 3: Kompleks pszenney wadliwy,
- 4: Kompleks żytni bardzo dobry,
- 5: Kompleks żytni dobry,
- 6: Kompleks żytni słaby,
- 7: Kompleks żytni bardzo słaby,
- 9: Kompleks zbożowo-pastewny słaby,
- 2z: Kompleks użytków zielonych średnich,
- 3z: Kompleks użytków zielonych bardzo słabych i słabych.

Rozmieszczenie przestrzenne oraz strukturę gleb w granicach poszczególnych terenów objętych zmianą Studium zobrazowano na mapach glebowo-rolniczych pozyskanych z ośrodka Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego.

Ryc. 7, 8. Struktura gleb w granicach terenu objętego opracowaniem
(Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000 z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego).

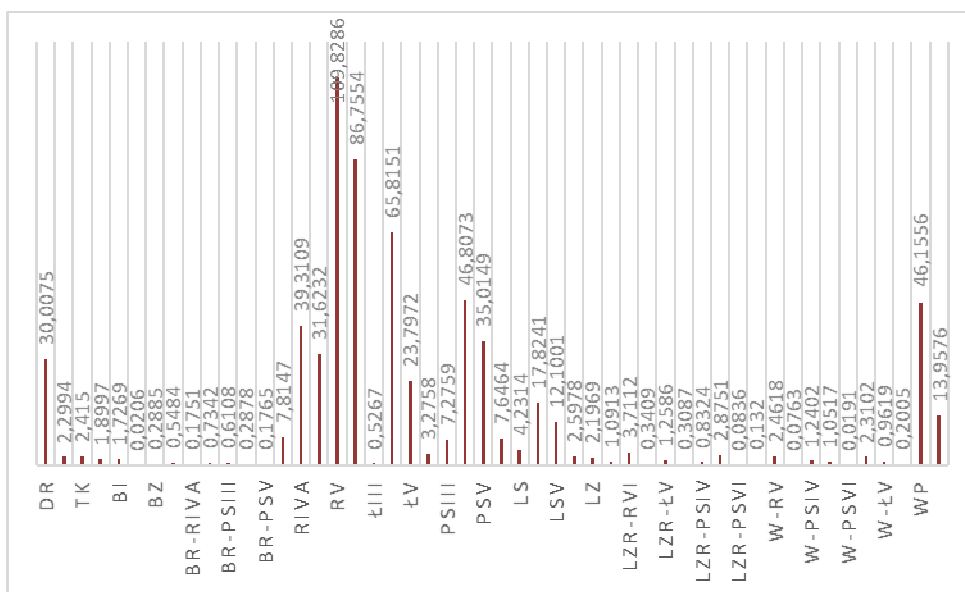
(Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000 z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego).

Ponadto, występują także tereny mieszkaniowe (użytek B), zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy (użytek Bp), inne tereny zabudowane (Bi), tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz) oraz drogi (użytek dr) i grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych (użytek Tp).

Tab. 4. Struktura użytkowania gruntów w granicach terenów objętych opracowaniem.

Rodzaj i powierzchnia użytku [ha]	
dr	30,0075
TP	2,2994
TK	2,415
B	1,8997
BI	1,7269
Bp	0,0206
Bz	0,2885
Br-RVI	0,5484
Br-RIVa	0,1751
Br-RV	0,7342
Br-PSIII	0,6108
Br-PSIV	0,2878
Br-PSV	0,1765
RIIb	7,8147
RIVa	39,3109
RIVb	31,6232
RV	109,8286
RVI	86,7554
RIII	0,5267
ŁIV	65,8151
ŁV	23,7972
ŁVI	3,2758
PSIII	7,2759
PSIV	46,8073
PSV	35,0149
PSVI	7,6464
LS	4,2314
LSIV	17,8241
LSV	12,1001
LSVI	2,5978
LZ	2,1969
LZ	1,0913
LZR-RV	1,0913
LZR-RVI	3,7112
LZR-ŁV	0,3409
LZR-ŁVI	1,2586
LZR-ŁV	0,3087
LZR-ŁVI	0,3087
LZR-PSIV	0,8324
LZR-PSV	2,8751
LZR-PSVI	0,0836
W-RVb	0,132
W-RV	2,4618
W-PSIII	0,0763
W-PSIV	1,2402
W-PSV	1,0517
W-PSVI	0,0191
W-ŁIV	2,3102
W-ŁV	0,9619
W-ŁVI	0,2005
WP	46,1556
N	13,9576

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji o działkach)

Wyk. 1. Struktura użytkowania guntów w granicach terenów objętych zmiana Studium.

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji o działkach)

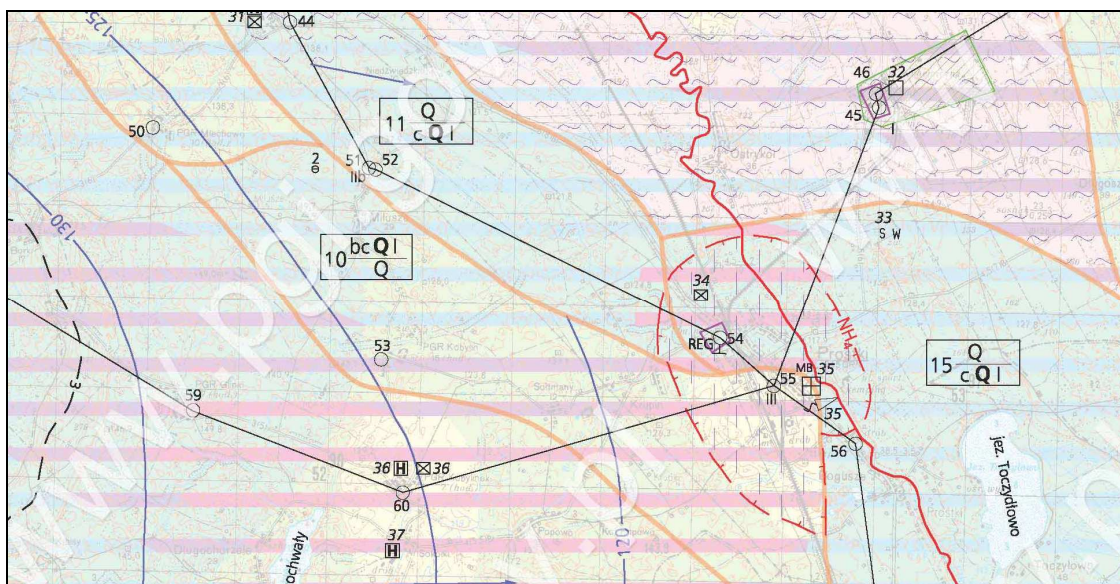
Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1: 50000, obszary objęte opracowaniem zlokalizowane są w obrębie kilku jednostek hydrogeologicznych.

Obszar obejmujący części obrębów Prostki, Niedźwiedzkie i Miłusze znajduje się w granicach jednostek: 11Q/cQI, 12aQIII/Q, 15Q/cQI , obszar położony w obrębie Wiśniowo Elckie w granicach jednostki 2bQI/Q, a obszar zlokalizowany w obrębach Guty Rożyńskie i Wojtele, w granicach jednostki 1bQI.

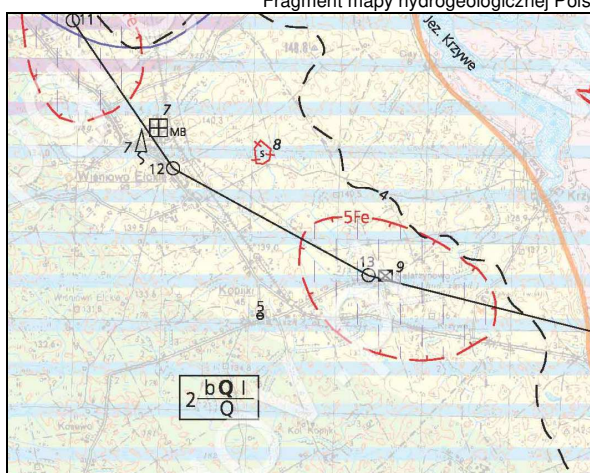
Charakteryzują się one występowaniem wody w utworach czwartorzędowych. Potencjalna wydajność typowego otworu studziennego jest różna i lokalnie osiąga wartość od 30 do 50m³/h oraz od 70 – 120m³/h.

Według powołanej mapy, na analizowanych obszarach izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni jest zróżnicowana. Przeważająca część obszaru zlokalizowanego w obrębach Prostki, Niedźwiedzkie i Miłusze posiada dobrą izolację natomiast na części tego terenu izolacja nie występuje. Na pozostałych obszarach objętych opracowaniem izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni jest średnia.

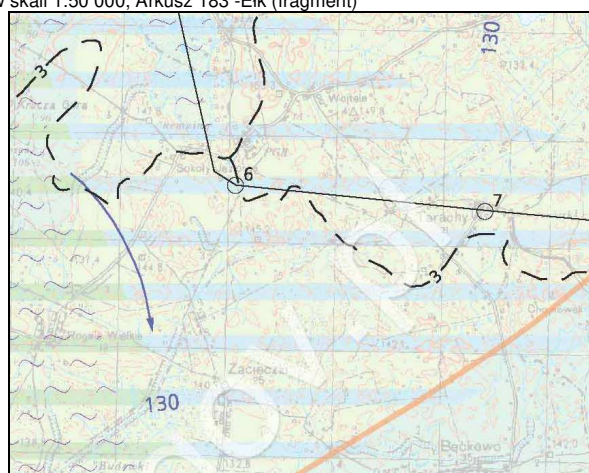
Wszystkie analizowane tereny charakteryzują się dobrą i średnią jakością wód podziemnych, dla których wskazano wymóg prostego uzdatniania. Na przeważającej części analizowanego obszaru stopień zagrożenia wód oszacowano jako średni i niski.

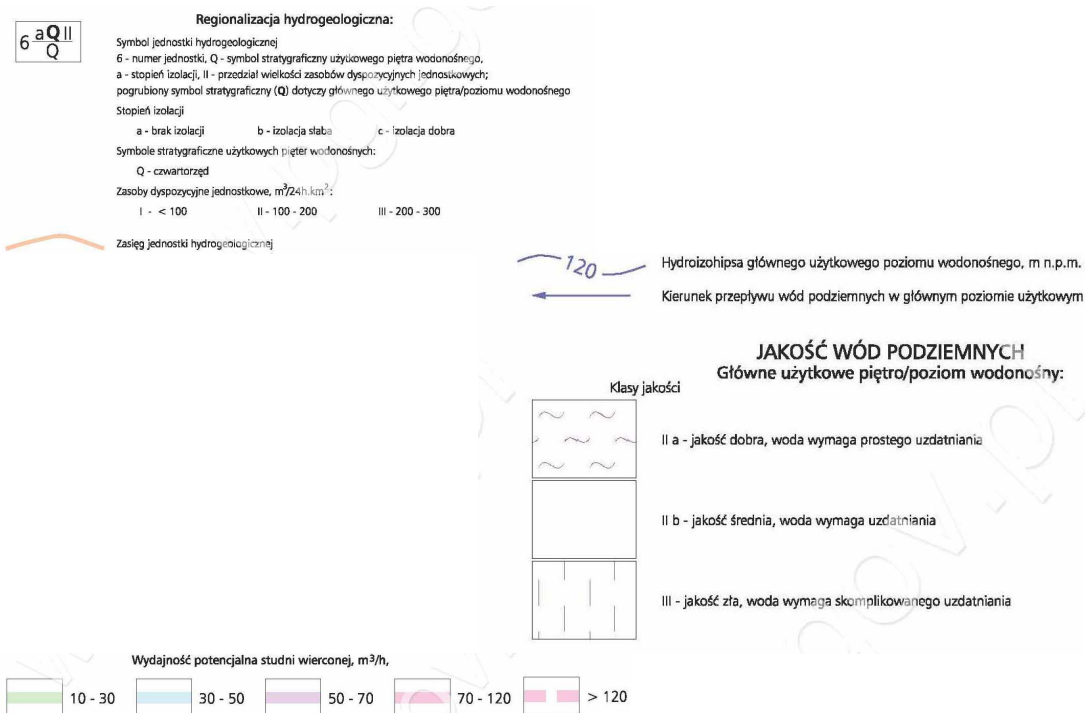
Fragment mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, Arkusz 183-Elk (fragment)

Fragment mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000
Arkusz 184-Rajgród (fragment)

Fragment mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000
Arkusz 221-Grajewo (fragment)

Ryc.10. Wyrus z mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000,
arkusze: 183-Elk, 184-Rajgród, 221-Grajewo
(skala skażona) (źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>)

6.6. Wody powierzchniowe i podziemne.

Według danych zawartych na mapie topograficznej oraz ortofotomapie, udostępnionych w serwisie prostki.e-mapa.net, a także w ewidencji gruntów, w granicach obszaru opracowania występują wody powierzchniowe w postaci fragmentów cieków – rzeki Lipińskiej oraz rzeki Różanicy.

Wskazana w EGiB rzeka Lipińska (dz. nr ewid. 138/1), zgodnie z danymi udostępnionymi w serwisie Hydroportal (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW), zakwalifikowana została do dwóch cieków: Karbowianka oraz Dopływ spod Borów. Zgodnie z aktualnymi danymi ewidencji gruntów, wskazany ciek Karbowianka, poza granicami ww. działki ewidencyjnej nr 138/1, stanowi grunty pod rowami (użytki W-RV, W-PsIV, W-ŁIV).

Ponadto, na analizowanym obszarze zidentyfikowano występowanie innych niż ww. rowów. Z uwagi na warunki gruntowe oraz konfigurację terenu, lokalnie mogą też występować obniżenia terenu stale lub okresowo podmokłe.

Teren ten w części zlokalizowanej w obrębie Guty Rożyńskie, sąsiaduje bezpośrednio z działką ewidencyjną jeziora Borowego o powierzchni 136ha. Jezioro to charakteryzuje się wydłużonym kształtem z linią brzegową o długości 9800m i wskaźnikiem rozwinięcia wynoszącym 6,96. Średnia głębokość jeziora wynosi 5,6m, a maksymalna osiąga wartość niemal 32m.

Ryc. 11 . Plan batymetryczny jeziora Borowego.

(Źródło: <https://www.wedkarz.pl/article/276/BOROWE>)

Obszary objęte opracowaniem zlokalizowane są w obszarze dorzecza Wisły. Wody powierzchniowe na tym terenie są częścią regionu wodnego Środkowej Wisły i należą do trzech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- „Różanica”, kod europejski: PLRW2000172628969,
- „Elk od wypływu z jez. Elckiego do ujścia”, kod europejski: PLRW2000192628999
- „Karmelówka”, kod europejski: PLRW2000172628956.

Według informacji zawartych w Planie Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. (Dz. U. z 28.11.2016r. poz. 1911) ww. JCWP zaliczają się do kategorii JCWP rzecznych.

Wyniki przeprowadzonej na potrzeby Planu Gospodarowania Wodami weryfikacji, wykazały, iż cechy hydromorfologiczne tych części wód nie zostały znacznie zmienione na skutek działalności człowieka, w związku z czym nadano im status JCW naturalnych.

Przeprowadzona ocena wpływu na stan wód powierzchniowych rzecznych, na podstawie oceny stanu wód z lat 2010 – 2012, wykazała zły stan ogólny wskazanych części wód i ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych uznano za zagrożoną.

Tab. 5 . Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły.

Kod JCWP	Czy JCW jest monitorowana?	Status JCW	Stan ogólny JCW	Stan/potencjał ekologiczny JCW	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLRW2000172628969	niemonitorowana	naturalna	zły	poniżej dobrego	psd	zagrożona
PLRW2000192628999	monitorowana	naturalna	zły	umiarkowany	dobry	zagrożona
PLRW2000172628956	niemonitorowana	naturalna	zły	poniżej dobrego	psd	zagrożona

(Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW)

Zgodnie z art. 56 ustawy Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 2233), celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona oraz poprawa ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego.

Tab. 6. Cele środowiskowe dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły.

Lp.	Kod JCWP	Cel środowiskowy	
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
1	PLRW2000172628969	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
2	PLRW2000192628999	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Elk w obrębie JCWP	dobry stan chemiczny
3	PLRW2000172628956	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny

(Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW).

Przeprowadzona ocena stanu JCWP rzecznych w zakresie hydromorfologii wskazuje I lub II klasę we wszystkich JCWP.

Tereny analizowane znajdują się w granicach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) oznaczonych kodami UE: PLGW200032 oraz PLGW200031.

W myśl postanowień zawartych w art. 52 ust. 2 ustawy Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 624), ocena stanu wód podziemnych obejmuje ocenę stanu ilościowego wód podziemnych lub stanu chemicznego tych wód. Natomiast celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych, zgodnie z art. 59 ww. ustawy, jest:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Na podstawie przeprowadzonych analiz na potrzeby Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły, stan ilościowy ww. JCWPd określono jako dobry. Wykorzystanie zasobów wód podziemnych w tej części wód oszacowano na 7,1%. Stan chemiczny również oceniono jako dobry.

Tab. 7 . Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły.

Kod JCWPd	Czy JCWPd jest monitorowana?	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW200032	monitorowana	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW200031		dobry	dobry	niezagrożona

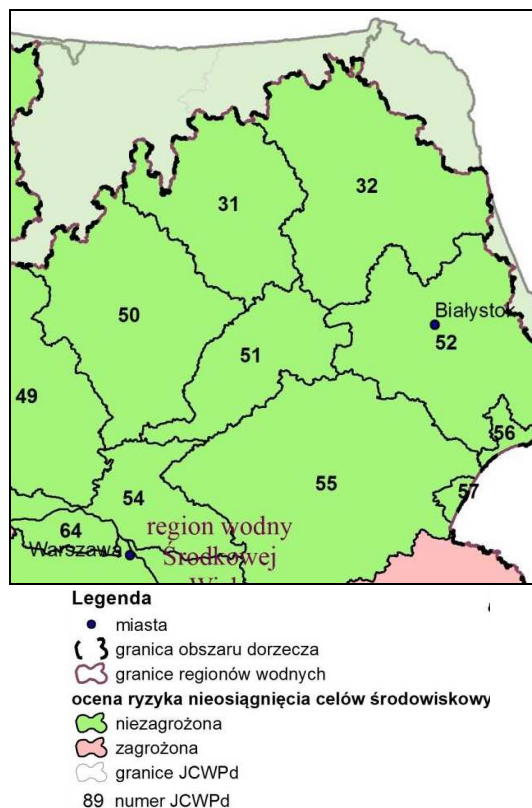
(Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW).

Wyniki analiz wszystkich JCWPd wykazały także, iż w największym stopniu zagrożone są wody gruntowe, których zwierciadło występuje na głębokości mniejszej niż 5 m, znajdujące się w obrębie aglomeracji miejsko-przemysłowych (aglomeracja warszawska, śląska) oraz terenów rolniczych intensywnie użytkowanych.

Tab. 8. Charakterystyka JCWPd PLGW200032.

Nr JCWPd	Powierzchnia km ²	Stratygrafia	Litologia	Typ geochem. utworów skalnych	Rodzaj utworów budujących warstwę wodonosną	Średni współczynnik filtracji m/s	Średnia miąższość utworów wodonosnych	Liczba poziomów wodonosnych	Charakterystyka nakładu warstwy wodonosnej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
32	7106.56	Q, Pg, Cr	piaski, wapienie	s/c	porowe, szczelinowe	$10^{-4} - 10^{-6}$	>40	4	w równowadze utwory przepuszczalne i słaboprzepuszczalne

(Źródło: mjwp.gios.gov.pl)

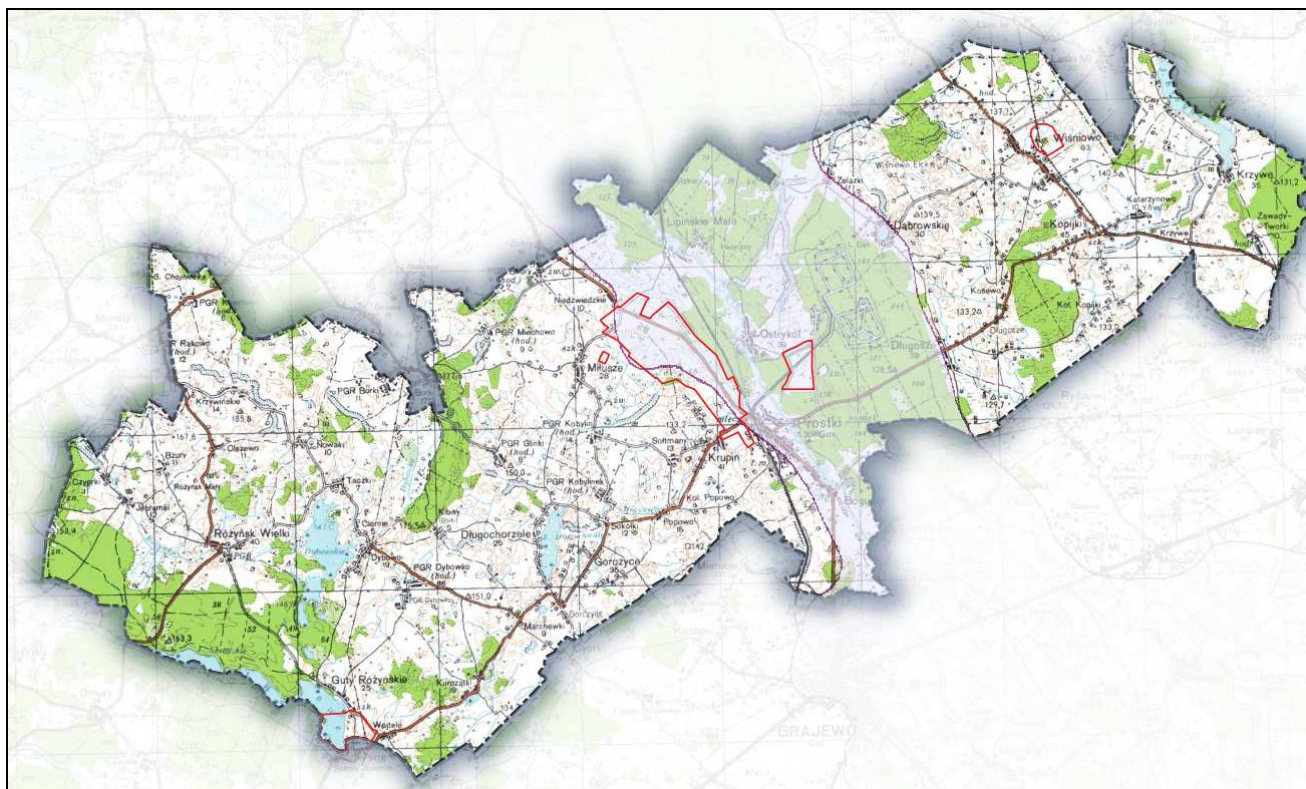

Ryc.12. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły.

(źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. (Dz. U. z 28.11.2016r. poz. 1911).

Zgodnie z treścią map dostępnych na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego, część terenu opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 217 Pradolina rzeki Biebrza. Dla zbiornika tego nie został dotychczas ustanowiony obszar ochronny.

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego opublikowanych w Hydroportalu (<http://mapy.isok.gov.pl/imap/>) oraz informacją przekazaną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku w piśmie znak: BI.RPP.610.276.2020.PD z dnia 28.12.2020r., część terenu objętego opracowaniem, położona w obrębie Prostki, w okolicach Osiedla Leśnego, znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$ (raz na 100 lat).

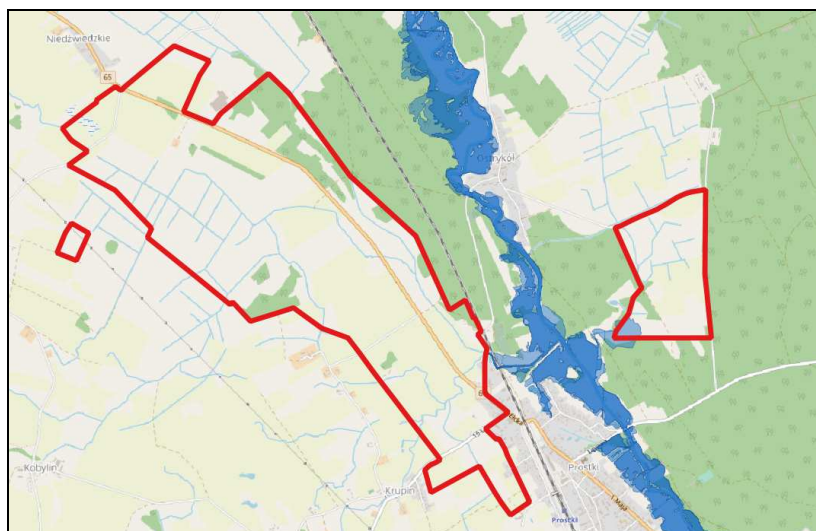

— granice terenów objętych opracowaniem

— granice obszaru GZWP nr 217

Ryc.13. Granice GZWP nr 217 Pradolina rzeki Biebrzy

(źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w serwisie geoportal.gov.pl)

— granice terenów objętych opracowaniem

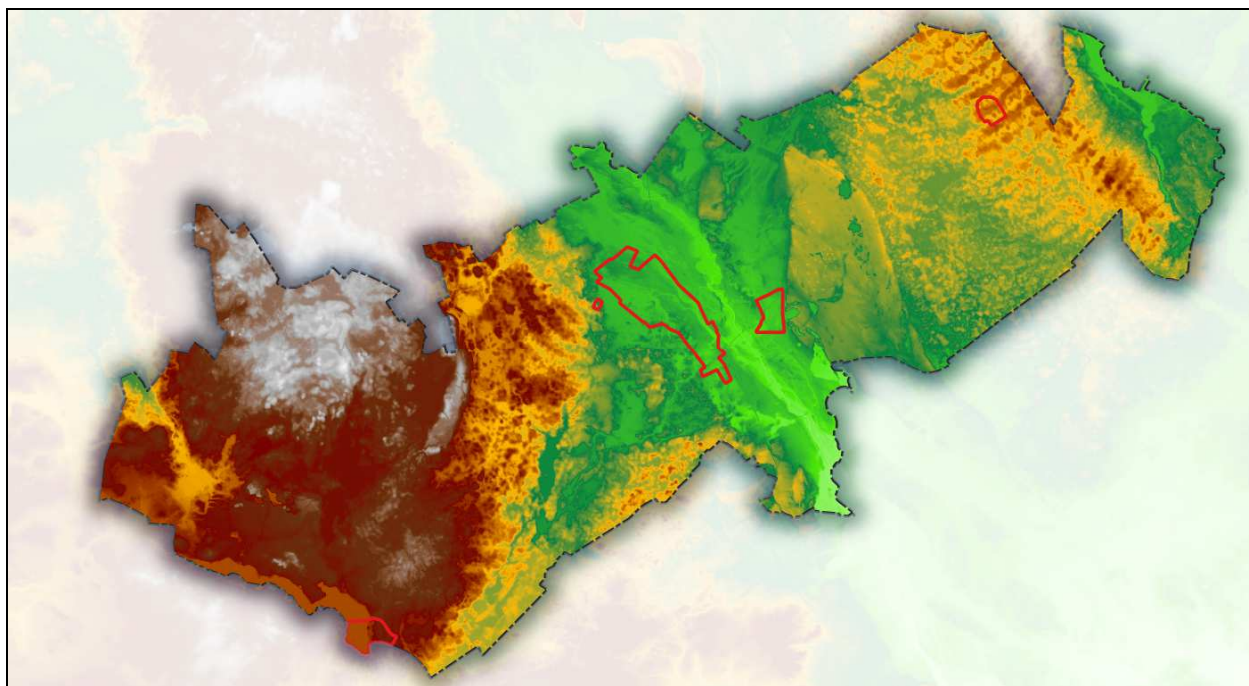
Ryc.14. Lokalizacja terenów opracowania (granice oznaczono kolorem czerwonym) i obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostępnych w serwisie geoportal.gov.pl)

6.7. Rzeźba terenu, krajobraz i zabytki.

Analizowany obszar pod względem fizycznogeograficznym (Kondracki, 2000) należy do podprovincji Pojezierza Wschodniobałtyckie, makroregionu Pojezierze Mazurskie, mezoregionu Pojezierze Elckie.

Pojezierze Elckie w przeważającej części stanowi silnie pagórkowatą wyżynę, miejscami porośniętą zwartymi kompleksami leśnymi z licznymi jeziorami. Morenowe wzgórza osiągają tu

— lokalizacja obszarów opracowania
Ryc.17. Hipsometria

(źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>).

Tereny objęte opracowaniem położone są w centralnej, wschodniej oraz południowo-zachodniej części gminy Prostki i reprezentują wszystkie ww. rodzaje ukształtowania terenu.

Najbardziej dynamiczną rzeźbą terenu charakteryzują się obszary zlokalizowane w obrębach Guty Rożyńskie i Wojtele, Miłusze oraz Wiśniowo Elckie. Występują tu liczne pagórki i obniżenia terenu.

Na obszarze obejmującym część obrębu Guty Rożyńskie teren opada w kierunku jeziora Borowego. Maksymalna wysokość terenu osiąga 153m, a deniwelacje wynoszą około 11m.

Teren zlokalizowany w obrębie Wiśniowo Elckie obejmuje obszar o dość urozmaiconej, pofałdowanej, rzeźbie terenu. Maksymalna wysokość terenu osiąga wartość 140m, a deniwelacje wynoszą około 7m.

Tereny położone w centralnej części gminy, charakteryzują się łagodnym ukształtowaniem terenu, z lokalnymi wyniesieniami osiągającymi wysokość 124m. Deniwelacje terenu osiągają wartość około 5m. Część tego obszaru znajduje się w granicach jednostki osadniczej i obejmuje tereny zurbanizowane, a część na terenach eksploatacji kruszywa, gdzie rzeźba terenu została zmieniona pod wpływem czynników antropogenicznych.

Tereny objęte niniejszym opracowaniem charakteryzują się zróżnicowanymi walorami krajobrazowymi.

Krajobraz omawianych obszarów w różnym stopniu uległ przekształceniom antropogenicznym.

Dla określenia stanu zachowania walorów krajobrazowych przyjęto kryterium jakim był stopień przekształcenia pokrycia terenów.

Przyjęto, że tereny, na których walory zostały zachowane to takie, których sposób pokrycia nie został zmieniony lub zmieniony został w niewielkim stopniu. Pozostałe tereny zakwalifikowano do grupy terenów o zmienionych walorach krajobrazowych.

Tab.9. Ocena walorów krajobrazowych.

Przeważające formy użytkowania terenów	Ocena walorów	Uzasadnienie
Grunty rolne i leśne	Walory zachowane	Lasy - tereny o zachowanym pokryciu i zagospodarowaniu; Tereny użytków rolnych z udziałem zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i alei przydrożnych - tereny o niewielkich przekształceniach pokrycia i mało intensywnym charakterze zmian
Tereny skupionej zabudowy wsi (Prostki, Wiśniowo Elckie)	Walory zmienione	Tereny zabudowy wiejskiej o skali i formie zabudowy nie zaburzającej krajobrazu, tereny infrastruktury społecznej
Teren drogi krajowej	Walory zmienione	Tereny infrastruktury drogowej
Tereny eksploatacji kruszywa	Walory zmienione	Tereny przekształcone o intensywnym charakterze zmian, tereny które utraciły cechy krajobrazu rolniczego
Jezioro Borowe	Walory zachowane	Teren zbiornika wodnego o zachowanym pokryciu i zagospodarowaniu
Tereny rekreacyjne w sąsiedztwie Jeziora Borowego	Walory zachowane	Tereny użytków rolnych z udziałem zadrzewień i zakrzewień śródpolnych o niewielkich przekształceniach pokrycia i mało intensywnym charakterze zmian
Teren cmentarza	Walory zachowane	Tereny zieleni o niewielkich przekształceniach

(Źródło: Opracowani własne)

Analizowany teren nie posiada szczególnie cennych walorów kulturowych. Zgodnie z dokumentami posiadanymi przez Urząd Gminy w Prostkach, omawiany teren nie jest wpisany do rejestru zabytków. Natomiast w granicach obszaru objętego opracowaniem, obejmującego części obrębów Prostki i Niedźwiedzkie, występują zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków w postaci stanowisk archeologicznych, alei przydrożnych oraz obiektów budownictwa obronnego (schrony, bunkry), których wykaz przedstawia poniższa tabela.

Tab.10. Wykaz zabytków zidentyfikowanych w granicach opracowania.

Lp.	Miejscowość	Rodzaj zabytku	Obiekt	Oznaczenie obszaru	Nr karty GEZ
1.	Prostki	stanowisko archeologiczne	Ślad osadnictwa	AZP 43/1/25-79	-
2.	Prostki	stanowisko archeologiczne	Ślad osadnictwa	AZP 32/25-79	-
3.	Prostki	stanowisko archeologiczne	Ślad osadnictwa	AZP 33/25-79	-
4.	Prostki	stanowisko archeologiczne	Osada	AZP 34/25-79	-
5.	Prostki	stanowisko archeologiczne	Ślad osadnictwa	AZP 38/25-79	-
6.	Prostki	stanowisko archeologiczne	Ślad osadnictwa	AZP 31/25-79	-
7.	Prostki	schron	Schron dla działu przeciwnocnego	-	209
8.	Prostki	schron	Schron bierny (...)	-	210
9.	Prostki	schron	Schron bierny (...)	-	211
10.	Prostki	schron	Schron bierny (...)	-	212
11.	Prostki	schron	Schron bojowy	-	219
12.	Prostki	schron	Schron bojowy	-	220

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentów będących w zasobach UG Prostki)

Istniejący na dz. nr 355 w obrębie Wiśniowo Elckie także został ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

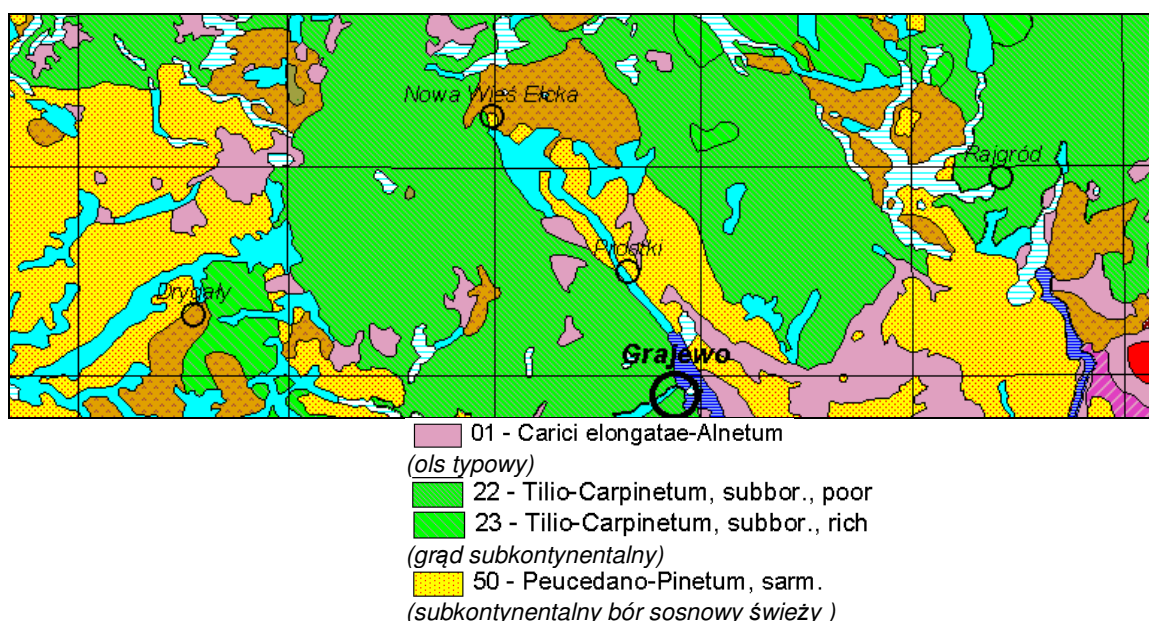
Na terenie opracowania nie ustanowiono tzw. stref ochrony krajobrazu na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 916.)

Tereny opracowania posiadają natomiast wysokie walory ekonomiczne i ekologiczne. Lokalizacja części obszaru w sąsiedztwie jeziora Borowego, w powiązaniu z istniejącym układem komunikacyjnym osiedla i dostępem do sieci infrastruktury technicznej i społecznej, stwarzają preferencyjne warunki dla rozwoju funkcji letniskowej i turystyczno-wypoczynkowej. Z kolei położenie terenów wzdłuż drogi krajowej, stanowiącej połączenie komunikacyjne z ośrodkami wyższego rzędu (Elk, Grajewo), determinuje lokalizację nowych inwestycji i rozwój działalności gospodarczej.

6.8. Fauna i flora.

Według podziału geobotanicznego Polski, dokonanego przez J.M.Matuszkiewicza, obszar Gminy Prostki, położony jest w Dziale Północnym Mazursko-Białoruskim. Dział ten wyróżnia się występowaniem niżowych zbiorowisk borów świerkowych ze związku Vaccinio-Piceion podzwiązku Eu-Vaccinio-Piceetenion, zespołów Sphagno gir-gensohnii-Piceetum (świerczyna na torfie) i Querco-Piceetum (wilgotny bór mieszany świerkowo-dębowy). Ponadto niemal wszystkie naturalne zbiorowiska roślinne na obszarze Działu Północnego Mazursko-Białoruskiego wykształcają się w specyficznych odmianach, którym zwykle nadawana jest nazwa „odmiana subborealna”. Odnosi się to do: grądów (Tilio-Carpinetum), borów sosnowych (Peucedano-Pinetum), borów mieszanych (Querco-Pinetum i Ser-ratulo-Pinetum w szczególności), olsów (Sphagno squarosi-Alnetum i Ribo nigri-Alnetum), a także innych. Krajobrazy roślinne w Dziale Północnym Mazursko-Białoruskim są mało zróżnicowane pod względem zestawu zbiorowisk, wykazują natomiast, w szczególności na obszarach młodoglacjalnych, znaczną zmienność w przestrzeni. Do najczęstszych typów należą: krajobraz borów mieszanych i grądów, krajobraz borów i borów mieszanych oraz krajobraz grądowy. [10]

Roslinność potencjalną naturalną w granicach terenu opracowania i jego najbliższym sąsiedztwie, rozumianą jako aktualny potencjał biologiczny siedlisk, stanowią zbiorowiska *Peucedano-Pinetum* (bór sosnowy świeży) i *Carici elongatae-Alnetum* (ols typowy) oraz *Tilio-Carpinetum* (grąd subkontynentalny) [21k].

Ryc. 18. Mapa roślinności potencjalnej Polski wg. J.M. Matuszkiewicza
(Źródło: <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>)

Dla gminy Prostki nie została opracowana inwentaryzacja przyrodnicza.

Na potrzeby projektowanej zmiany Studium przeprowadzono prace terenowe związane z inwentaryzacją w terenie siedlisk i gatunków ze szczególnym zwróceniem uwagi na gatunki chronione lub rzadkie.

Obszar opracowania w większości obejmuje mozaikę pól uprawnych i terenów łąkowych. Na zinwentaryzowanych terenach znajdują się także fragmenty terenów podmokłych i rowy melioracyjne.

W granicach obszaru w pobliżu Prostek znajdują się remizy śródpolne w tym jedna o charakterze zadrzewienia parkowego. Jest to las na siedlisku grądowym w którym dominują: topola osika (*Populus tremula*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), olcha (*Alnus glutinosa*) oraz zarośla wierzbowe (*Salix* sp.) i czarerncha zwyczajna (*Prunus padus*). W zadrzewieniu dobrze wykształcone jest runo złożone roślin zielnych (m.in. podagrycznik *Aegopodium podagraria*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*) oraz fiołek wonny (*Viola odorata*). Na tej samej powierzchni znajduje się kilka fragmentów zadrzewień ze schronami bojowymi z okresu II Wojny Światowej położonych na niskich wyniesieniach terenu. Na zadrzewienia składają się topola osika (*Populus tremula*), olcha (*Alnus glutinosa*) oraz zarośla wierzbowe (*Salix* sp.) i czarerncha zwyczajna (*Prunus padus*). Nielicznie występuje też świerk pospolity (*Picea abies*).

W granicach obszaru Prostki Niedźwiedzkie występują zbiorowiska leśne – kilkudziesięcioletnie nasadzenia sosny zwyczajnej w sąsiedztwie zwartych obszarów leśnych położonych przy linii kolejowej. Znaczny obszar powierzchni jest przekształcony w wyniku prac ziemnych (wymiany gruntów, pozyskiwanie kruszywa itp.) związanych z budową drogi ekspresowej S61 na odcinku Elk – Szczuczyn. Na terenie tej powierzchni występuje też aleja przydrożna przy drodze krajowej złożona z sosny i drzew liściastych klonu pospolitego (*Acer platanoides*), jawora (*Acer pseudoplatanus*) i lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*).

Fot.1. Rów melioracyjny pośród siedlisk łąkowych – powierzchnia Niedźwiedzkie – Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot. 2. Tereny pól z zadrzewieniami i zakrzaczeniami – powierzchnia Niedźwiedzkie - Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Podobny charakter mają powierzchnie zlokalizowane w pobliżu miejscowości Ostryków i w obrębach Miłusze oraz Wiśniowo Elckie. Obszar inwentaryzacji obejmuje tu tereny łąk z roślinnością użytkową otoczonych przez zadrzewienia poza granicami obszaru. Na terenie w pobliżu Ostregokołu znajduje się kilka zadrzewień śródpolnych oraz teren podmokły pokryty trzcinowiskiem. Zadrzewienia składają się z topoli osiki (*Populus tremula*) i olchy (*Alnus glutinosa*) oraz zarośli wierzby (*Salix* sp.) i czerechmy zwyczajnej (*Prunus padus*).

Koło Miłuszy niewielka powierzchnia położona jest na terenie pokrytym łąkami z nielicznymi zakrzewieniami.

W Wiśniowie Elckim obszar obejmuje pola uprawne poza granicami zabudowy oraz cmentarz. Poza powierzchnią pól teren pokrywają zbiorowiska roślinności ruderalnej oraz łąkowej. W pobliżu cmentarza i ciek (rów melioracyjny) występują niewielkie zakrzaczenia głównie wierzbowe.

Powierzchnia w pobliżu Sokołów Jeziornych to podobny teren mozaiki łąk pól ornych i zadrzewień śródpolnych związanych głównie z miejscami o większej wilgotności. Powierzchnia obejmuje także brzeg jeziora z lasem łęgowym oraz leżące w tym miejscu działki przekształcane na tereny rekreacyjne. Las o charakterze łągu na brzegu jeziora Borowego buduje olsza, brzoza brodawkowata i jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*). W podszycie pojawia się czerechma, bez czarny (*Sambucus nigra*), porzeczka czarna oraz wszędobylski głóg (*Crataegus monogyna*). Warstwę szuwarów nadbrzeżnych i ziół reprezentują trzcina pospolita (*Phragmites australis*), manna mielec (*Glyceria fluitans*), wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*), ostrożeń (*Cirsium* sp.), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), kuklik (*Geum urbanum*) i chmiel (*Humulus lupulus*). Na badanej powierzchni leży również aleja przydrożna złożona z kilkudziesięcioletnich topoli czarnych (*Populus nigra*) i głowiastych wierzb (*Salix alba*). Znaczna część badanego obszaru w pobliżu miejscowości Wojtele została przekształcona ze względu na budowę trasy S61 Elk – Szczuczyn. Trwają intensywne prace ziemne i część zbiorników wodnych została zniwelowana

Fot. 3. Runo zadrzewienia łęgowego – powierzchnia Niedźwiedzkie - Prostki.
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot.4. Ekoton łągu – powierzchnia Niedźwiedzkie - Prostki.
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot. 5. Tereny podmokłe i zadrzewienia – rów melioracyjny granica obsz. Niedźwiedzkie – Prostki.
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot.6. Widok na obszary łąk w pobliżu Ostregokołu.
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot. 7. Mozaika zadrzewień i łąk w pobliżu Ostregokołu.
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Na wszystkich inwentaryzowanych obszarach łąki i tereny otwarte są silnie przekształcone obecnym lub dawnym użytkowaniem agrarnym. Dominują na nich gatunki pospolite, typowe dla łąk i ugorów oraz siedlisk ruderalnych w pobliżu siedzib ludzkich zbliżone do zbiorowisk z klasy *Arthemisietea vulgaris*. Łąki ze względu na zmiany związane z uprawą są ubogie gatunkowo i w znacznej mierze pozbawione roślin zielnych. W większości dominują na nich trawy, takie jak wyczyniec łąkowy (*Alopecurus pratensis*), kupkówka (*Dactylis glomerata*), kłosówka (*Holcus mollis*), czy tomka wonna (*Anthoxantum odoratum*). W miejscach podmokłych pojawia się mozga trzcinowata (*Phalaris arundinacea*) i trzcinnik lancetowaty (*Calamagrostis canescens*). Powszechnie występują także rośliny motylkowe wysiewane w uprawach łąkowych np. koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*) i lucerna siewna (*Medicago sativa*).

**Fot.8. Łąki z obszarami podmokłymi na powierzchni obejmującej fragment
obrębów Guty Rożyńskie i Wojtele. (Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)**

**Fot.9. Zadrzewienie nad jeziorem Borowym.
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)**

**Fot.10. Widok na obszar opracowania w Wiśniowie Elckim
(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)**

Części obszarów objętych opracowaniem stanowią tereny zurbanizowane, o przekształconych warunkach przyrodniczych. Są to tereny mieszkaniowe oraz rekreacyjne, w większości pozbawione roślinności naturalnej. Na terenach tych roślinność występuje głównie w postaci urządzonych ogrodów, z liczną obecnością gatunków roślin ozdobnych, towarzyszących obiektom budowlanym oraz gatunki syntropijne.

Zróżnicowanie gatunkowe fauny na danym terenie ma ścisły związek z rzeźbą terenu, klimatem, przeszłością geologiczną oraz formacjami roślinnymi.

Ze względu na mozaikowość środowiska obszarów objętych opracowaniem, różnorodność gatunkowa ptaków zamieszkujących badany obszar jest dosyć duża. Do gatunków lęgowych na tym terenie można zaliczyć ptaki terenów podmokłych i taksony zasiedlające pola i zakrzaczenia: krzyżówkę (*Anas platyrhynchos*), łabędzia niemego (*Cygnus olor*), bociana białego (*Ciconia ciconia*), błotniaka stawowego (*Circus aeruginosus*), myszołowa (*Buteo buteo*), sierpówkę (*Streptopelia decaocto*), gołębia grzywacza (*Columba palumbus*), czajkę (*Vanellus vanellus*), pliszkę siwą (*Motacilla alba*), cierniówkę (*Sylvia communis*), gajówkę (*Sylvia borin*), kapturkę (*Sylvia atricapilla*), makolągwę (*Carduelis cannabina*), piegżę (*Sylvia curruca*), raniuszkę (*Aegithalos caudatus*), dzwońca (*Carduelis chloris*), kosa (*Turdus merula*), kulczyka (*Serinus serinus*), kwiczoła (*Turdus pilaris*), trznadla (*Emberiza citrinella*), skowronka (*Alauda arvensis*), sójkę (*Garrulus glandarius*), srokę (*Pica pica*), szpaka (*Sturnus vulgaris*), potrzęsca (*Emberiza calandra*), szczygła (*Carduelis carduelis*), sikorę bogatkę (*Parus major*), modraszkę (*Parus caeruleus*) oraz ziębę (*Fringilla coelebs*). Obserwowano ślady żerowania dzięcioła średniego (*Picus medius*).

Na obszarze analizowanym występuje stosunkowo dużo rowów melioracyjnych i drobnych zbiorników wodnych, w sąsiedztwie znajdują się też rzeka Elk i kilka jezior (w tym jezioro Borowe). Występują powszechnie ryby typowe dla jezior i dużych zbiorników wodnych m.in.: płoć (*Rutilus rutilus*), leszcz (*Abramis brama*), wzdręga (*Scardinius erythrophthalmus*), ukleja (*Alburnus alburnus*), lin (*Tinca tinca*), karaś pospolity (*Carassius carassius*), karaś srebrzysty (*Carassius gibelio*), okoń (*Perca fluviatilis*), piskorz (*Misgurnus fossilis*), szczupak (*Esox lucius*) oraz kielb (*Gobio gobio*). W tutejszych wodach stwierdzono także obecność bolenia (*Aspius aspius*), jazia (*Leuciscus idus*), jelca (*Leuciscus leuciscus*), miętusa (*Lota lota*), jazgarza (*Gymnocephalus cernuus*), klenia (*Leuciscus cephalus*), karpia (*Cyprinus carpio*), możliwe jest też występowanie węgorza (*Anguilla anguilla*). W drobnych zbiornikach i zakolach wód płynących można spotkać ciernika (*Gasterosteus aculeatus*) i cierniczka (*Pungitius pungitius*).

Występowanie naturalnych zbiorników wodnych oraz mozaiki siedlisk sprzyja występowaniu płazów i gadów (herpetofauna). Na analizowanym terenie występują: ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), ropucha paskówka (*Bufo calamita*), żaba trawna (*Rana temporaria*), grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*) oraz żaby zielone (*Rana esculenta complex*). W trakcie obserwacji terenowych potwierdzono występowanie co najmniej dwóch gatunków gadów: jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*) i zaskrońca (*Natrix natrix*).

Na terenie analizowanych powierzchni występuje typowa fauna ssaków związanych z terenami otwartymi i lokalnymi zadrzewieniami: sarna (*Capreolus capreolus*), lis (*Vulpes vulpes*), borsuk (*Meles meles*), zając szarak (*Lepus europaeus*), kret (*Talpa europaea*), myszarka polna (*Apodemus agriarius*), myszarka leśna (*Apodemus flavicollis*), nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*), kuna domowa (*Martes martes*). Znalezione także zgryzy bobra europejskiego (*Castor fiber*) oraz ślady nielicznych dzików (*Sus scrofa*). W trakcie inwentaryzacji obserwowano w pobliżu zadrzewień łosie (*Alces alces*) oraz ślady ich bytowania.

Wśród notowanych w okolicy gatunków nietoperzy należy wskazać powszechnie występujące na terenie Warmii i Mazur: mroczka późnego (*Eptesicus serotinus*), karlika malutkiego (*Pipistrellus pipistrellus*) i karlika większego (*Pipistrellus nathusii*) oraz borowca wielkiego (*Nyctalus noctula*). Struktura środowiska sprzyja występowaniu nietoperzy - liniowe nasadzenia i remizy śródpolne umożliwiają komunikację między miejscami żerowisk. Stare zadrzewienia, rozrzucone siedziby ludzkie i infrastruktura daje miejsca odpoczynku i hibernacji.

Nietoperze wykorzystują do żerowania strefy ekotonowe. Na badanym obszarze mozaikowa struktura przestrzeni jest korzystna dla tej grupy ssaków.

W trakcie obserwacji terenowych wiele czasu poświęcono na poszukiwanie bezkręgowców w tym chronionych na mocy Dyrektywy 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Teren opracowania jest zróżnicowany i pełen nisz dla różnych gatunków i zgrupowań. Stwierdzono występowanie następujących chronionych gatunków owadów zapylających: trzmiel ogrodowy (*Bombus hortorum*), trzmiel kamiennik (*Bombus lapidarius*), trzmiel rudy (*Bombus pascuorum*), trzmiel ziemny (*Bombus terrestris*). Ponadto wśród bezkręgowców stwierdzono występowanie: biegacza skórzastego (*Carabus coriaceus*), mrówki rudnicy (*Formica rufa*), mrówki łąkowej (*Formica pratensis*), ślimaka winniczka (*Helix pomatia*). Z dużym prawdopodobieństwem występuje także ważka zalotka większa (*Leucorrhinia pectoralis*) zasiedlająca mozaiki siedlisk podmokłych, cieków i zbiorników wodnych.

Istniejące w granicach opracowania tereny zabudowane są siedliskiem gatunków, które przystosowały się do bytowania w sąsiedztwie człowieka, jak: kosy, szpaki, sikory, jerzyki, jaskółki, gawrony, wrony czy bociany, a także myszy, szczury, gołębie, lisy.

7. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.

7.1. Cel opracowania projektu zmiany Studium.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prostki, uchwalone Uchwałą Nr X/74/99 Rady Gminy w Prostkach z dnia 30 czerwca 1999 r., zostało sporządzone pod rządami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Pozostało ono w obrocie prawnym na mocy art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dotychczas Studium objęto siedmioma zmianami, w tym sześć w oparciu o uchwały Rady Gminy Prostki oraz jedną w oparciu o zarządzenie zastępcze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 09.12.2019r., znak: IGR-I.742.117.5.2018 w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prostki.

Niniejsza zmiana Studium sporządzana jest na podstawie uchwały intencyjnej nr XVIII.123.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 25.06.2020r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki, zmienionej uchwałą Nr XXII.139.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 23 listopada 2020r. Celem sporządzenia zmiany Studium jest w szczególności wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych w części obrębów Prostki i Niedźwiedzkie (m.in. w zakresie zabudowy produkcyjno – usługowej) oraz włączenie ich w struktury produkcyjno-usługowe, dopuszczenie rozwoju zabudowy (mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej) we wsi Prostki i Guty Rożyńskie, wprowadzenie obszarów udokumentowanych złóż kopalin: Prostki – Niedźwiedzkie oraz Miłusze, zgodnie z decyzjami Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego znak: GW.7422.22.2019 z dnia 26.04.2019r. oraz znak: GW.7427.17.2020 z dnia 09.07.2020r., wskazanie terenu istniejącego cmentarza parafialnego oraz terenu na jego powiększenie wraz ze strefą ochrony sanitarnej w obrębie Wiśniowo Elckie, a także dokonanie niezbędnych zmian będących konsekwencją zmian uwarunkowań wynikających z przepisów odrębnych, m.in.

wyznaczenie przebiegu na terenie gminy Prostki realizowanej drogi ekspresowej S61 Szczuczyn-Budzisko (gr. Państwa).

7.2. Ustalenia projektu zmiany Studium.

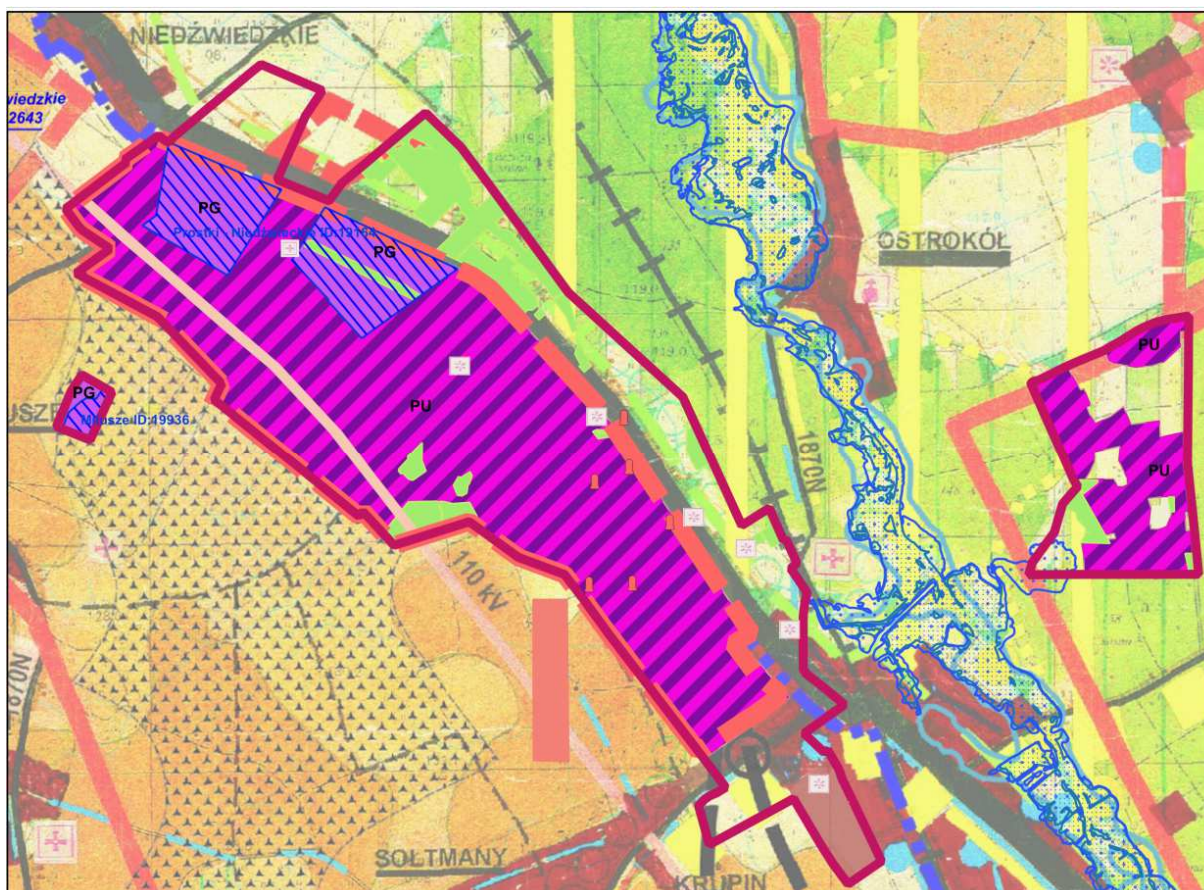
Zgodnie z postanowieniami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 503) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233), a także zakresem określonym w do uchwałach: nr XVIII.123.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 25.06.2020r. oraz Nr XXII.139.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 23 listopada 2020r., w analizowany projekcie dokonano następujących ustaleń:

a) W zakresie kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

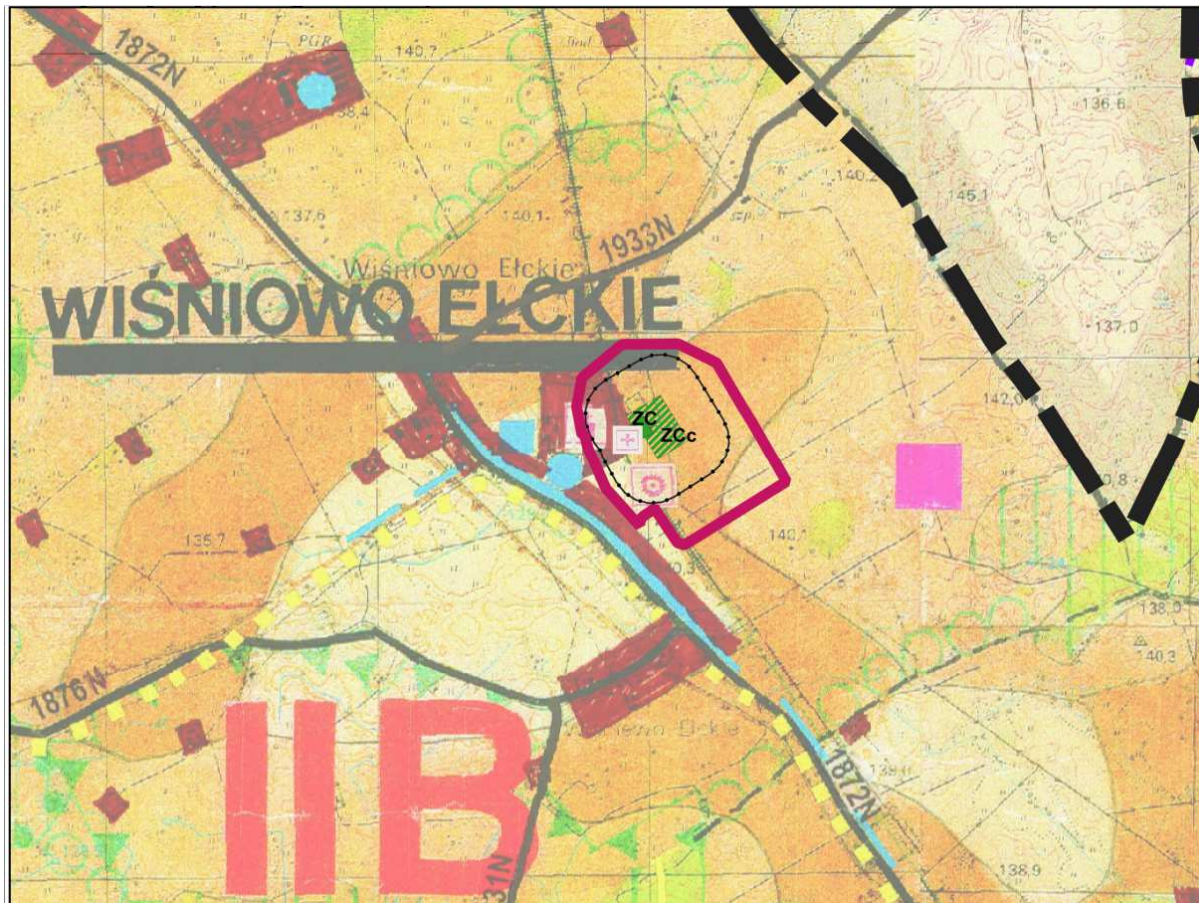
- wyznacza się tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, których część włącza w granice projektowanych struktur produkcyjno – usługowych,
- wprowadza się obszary udokumentowanych złóż kopalin Prostki – Niedźwiedzkie oraz Miłusze,
- wprowadza się obszary i tereny górnicze,
- włącza się część obszarów w granice terenów wielofunkcyjnego rozwoju wsi, jako uzupełnienie zabudowy występującej na terenach przyległych,
- wyznacza się teren cmentarza, sankcjonując jego występowanie w granicach działki nr 355 w Wiśniowie Elckim oraz teren przeznaczony pod projektowaną rozbudowę tego cmentarza
- wyznacza się strefę ochrony sanitarnej o szerokości 150m wokół terenów istniejącego i projektowanego cmentarza jw.,
- wyznacza się tereny lasów, w granicach gruntów leśnych, zgodnie z danymi ewidencji gruntów zarejestrowanymi w ośrodku geodezyjnym.

b) W zakresie wynikającym z uwarunkowań:

- wprowadza się przebieg realizowanej drogi krajowej S61 tzw. Via Baltica oraz związanego z nią węzła drogowego,
- wprowadza się granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego oraz mapami ryzyka powodziowego opracowanymi na podstawie Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, wg. ostatniej aktualizacji z 2019r.,
- oznacza się granice administracyjne gminy, zgodnie z danymi ewidencji gruntów zarejestrowanymi w ośrodku geodezyjnym. Zmiana ta nie ma wpływu na kierunki zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów, które klasyfikuje się do poszczególnych stref zgodnie z rysunkiem Studium,
- ujawnia się obiekty zabytkowe znajdujące się w ewidencji zabytków,
- wprowadza się przebieg realizowanego na podstawie specustawy z dnia 24 kwietnia 2009r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, międzysystemowego gazociągu stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi tj. gazociągu DN 700 MOP 8,4MPa Polska – Litwa odcinek północny.
- wprowadza się aktualny przebieg linii elektroenergetycznej 220kV.

Ryc. 19. Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki obejmujący teren położony w obrębach Prostki, Niedzwiedzkiej i Miłusze – stan projektowany.

Ryc.20 . Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki obejmujący teren położony w obrębie Wiśniowo Elckie– stan projektowany.

7.3. Powiązania ustaleń Studium z innymi dokumentami.

- wzrost konkurencyjności gospodarki bazującej na lokalnych potencjałach,

- wzrost rozpoznawalności EOF jako marki terytorialnej,
- poprawa jakości życia i integracja społeczna,
- zrównoważone wykorzystanie zasobów,
- poprawa spójności terytorialnej.

Jednym z celów strategicznych przedsięwzięć realizowanych na terenie EOF we wskazanym okresie wg. ww. dokumentu, jest stworzenie warunków do pozyskiwania inwestorów.

Jak wynika z ww. opracowania, na podstawie analiz przeprowadzonych zgodnie z metodologią INGBR, Gmina Prostki posiada dużą atrakcyjność inwestycyjną. Obszary położone wzdłuż drogi krajowej nr 65 i linii kolejowej w granicach gminy Prostki, są rekomendowane do rozwoju terenów inwestycyjnych w koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego dla Elckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Prognozowany projekt zmiany Studium ma na celu wyznaczenie nowych terenów zabudowy produkcyjno - usługowej, rozumianej jako obejmującej funkcje techniczno - produkcyjną, składową oraz usługową inną niż usługi turystyczne, w miejscach najbardziej atrakcyjnych dla przedsiębiorców. Tereny te obejmują przede wszystkim obszary położone wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego jakim jest droga krajowa nr 65 oraz w jego pobliżu, które w części wyposażone są już w infrastrukturę techniczną.

Ponadto, poprzez włączenie części obszarów w granice terenów wielofunkcyjnej zabudowy wsi oraz obszarów turystyki, przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, a także pozwoli na zrównoważone wykorzystanie potencjału terenów o wysokich walorach turystycznych.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr XXXIX/832/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 04.10.2018r. poz. 4173).

Celem planu województwa jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, który ma zasadnicze znaczenie dla prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony.

Jego rolą jest także wskazanie zasadniczych ram dla rozwoju przestrzennego gmin w kontekście krajowym, regionalnym oraz międzygminnym.

Ustalenia zawarte w prognozowanym projekcie wpisują się w kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko-Mazurskiego, w szczególności w zakresie:

- porządkowania różnych elementów i funkcji przestrzeni,
- kształtowania wysokiej jakości warunków życia,
- dążenia do zwiększania pokrycia powierzchni województwa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (w szczególności na terenach przewidzianych do urbanizacji).
- dążenia do podnoszenia standardów przestrzennych i użytkowych zagospodarowania terenów rekreacyjnych.

W prognozowanym projekcie został także wyszczególniony katalog inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

8.OPIS ANALIZOWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ UZASADNIENIE WYBORU WARIANTU PROJEKTOWEGO

Wobec jednoznacznego wskazania przeznaczenia terenów objętych zmianą Studium w uzasadnieniach do uchwał inicjujących procedurę planistyczną, przy sporządzaniu niniejszej Prognozy nie brano pod uwagę rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Rozważano:

- wariant zerowy - brak realizacji zmiany Studium,
- wariant inwestycyjny - realizacja zmiany Studium.

Wariant zerowy został odrzucony, jako niekorzystny pod względem społecznym ze względu na zablokowanie rozwoju przestrzennego i rozwoju gospodarczego gminy, a także jako niezgodny z zapotrzebowaniem społecznym, wynikającym ze złożonych wniosków o zmianę Studium.

Wariant ten stoi także w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z postanowieniami art. 95 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2020r. poz. 1064), w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Dokumentacje geologiczne dla złóż ujawnianych w prognozowanym dokumencie zostały zatwierdzone w 2018 i 2020 roku.

9.POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU.

Zaniechanie realizacji projektowanego dokumentu nie będzie miało znaczącego wpływu na zmiany w środowisku analizowanego obszaru.

Z analiz wniosków właścicieli terenów objętych opracowaniem oraz wydanych decyzji o warunkach zabudowy dla terenów nieobjętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynika, że docelowo zostaną one zagospodarowane zgodnie z kierunkami przyjętymi w projekcie analizowanej zmiany Studium.

Natomiast tereny objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zostaną zagospodarowane zgodnie z ich postanowieniami.

Niemniej jednak, może to przyczynić się do pogłębiania się chaosu przestrzennego, w związku z brakiem ustaleń lub dezaktualizacją przeznaczenia w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego. Konsekwencją tej sytuacji będzie zablokowanie możliwości rozwoju części terenów oraz pogorszenie walorów krajobrazowych poprzez realizację samowowoli budowlanych często o niskich standardach zabudowy.

10.CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU .

10.1.Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym jak i krajowym, oparte są na dążeniu do rozwoju zrównoważonego, czyli dążeniu do poprawy jakości życia przy zachowaniu równości społecznej, bioróżnorodności i bogactwa zasobów naturalnych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Zasada zrównoważonego rozwoju jest zasadą prawną w prawie międzynarodowym, unijnym i polskim. Do najważniejszych dokumentów w zakresie ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym należą Deklaracja z Rio oraz AGENDA 21.

W Traktacie Ustanawiającym Wspólnotę Europejską zawarto następujące podstawowe zasady ogólne wspólnotowego prawa ochrony środowiska:

1. Zasada integracji polityki ochrony środowiska z pozostałymi politykami wspólnotowymi.

2. Zasada prewencji
3. Zasada przezorności (ostrożności)
4. Zasada rektyfikacji (usuwania szkód środowiskowych u źródła)
5. Zasada wysokiego poziomu ochrony
6. Zasada kompleksowej ochrony
7. Zasada „zanieczyszczający płaci”.

Na gruncie prawa polskiego, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 16 kwietnia 2001 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 20120r.poz 55 z późn. zm.) celem ochrony przyrody jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Cele te są realizowane między innymi poprzez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, w tym w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej.

Podstawą formułowania ustaleń Studium jest kształtowanie ładu przestrzennego oraz zasada zrównoważonego rozwoju, zgodnie z postanowieniami art. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j.Dz. U. z 2022r. poz. 503).

Projekt zmiany Studium respektuje obowiązujące zasady ochrony przyrody ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

10.2. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

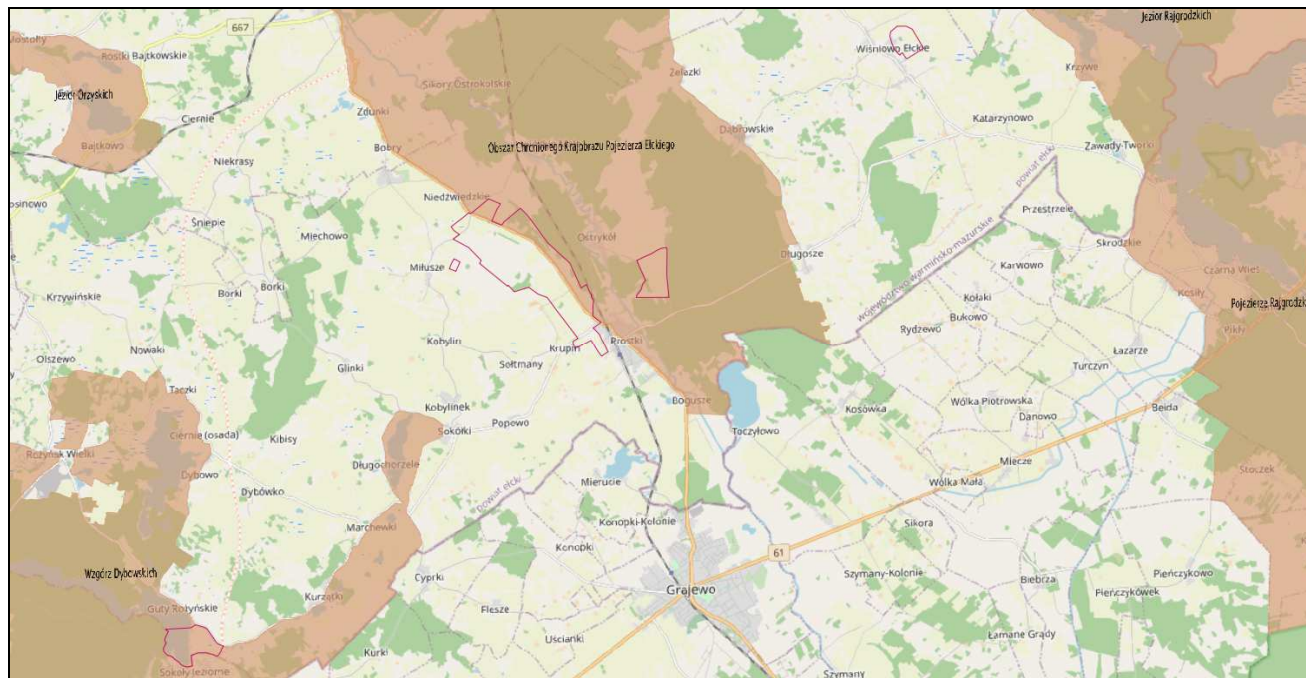
Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, sporządzonym na potrzeby prognozowanego dokumentu, środowisko analizowanego terenu jest w różnym stopniu przekształcone antropogenicznie.

W dokumencie tym wskazano ograniczenia, wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska a także tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej.

Do ograniczeń tych zaliczono te wynikające z częściowego położenia badanego terenu w granicach ustanowionych form ochrony przyrody tj. obszarów chronionego krajobrazu. W myśl definicji zawartej w art. 23, ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: „*obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych*”.

W związku z powyższym, w trakcie realizacji prognozowanego dokumentu należy uwzględnić postanowienia uchwały Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego

(Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 74, poz. 1295 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr XXVIII/437/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2021r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich (Dz. Urz. Woj. warm.- maz. z 28.07.2021r. poz. 2977). Dokumenty te wprowadzają szereg nakazów i zakazów, które mają wpływ na kształtowanie zagospodarowania analizowanego obszaru.

Ryc. 22. Lokalizacja terenów objętych opracowaniem w granicach OCHK.
(Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://sdi.gdos.gov.pl/wms> .)

Ponadto, na terenie objętym niniejszym opracowaniem nie występują żadne inne formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy o ochronie przyrody. W szczególności teren ten zlokalizowany jest poza granicami Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 i nie stanowi sąsiedztwa takiego obszaru.

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest „Ostoja Biebrzańska” (kod PLB200006) oddalona o około 10km od obszaru opracowania zlokalizowanego w Wiśniowie Elckim. Obszar został utworzony w celu ochrony ptaków. W ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 43 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Według danych opublikowanych na stronie <https://mapa.korytarze.pl/>, część analizowanych obszarów, zlokalizowana w sąsiedztwie jeziora Borowego oraz przy ul. Osiedle Leśne w obrębie Prostki, znajduje się w granicach projektowanych korytarzy ekologicznych: Dolina Biebrzy – Puszcza Piska korytarz północny (GKPN-1A) oraz Pojezierze Elckie (KPN-1D).

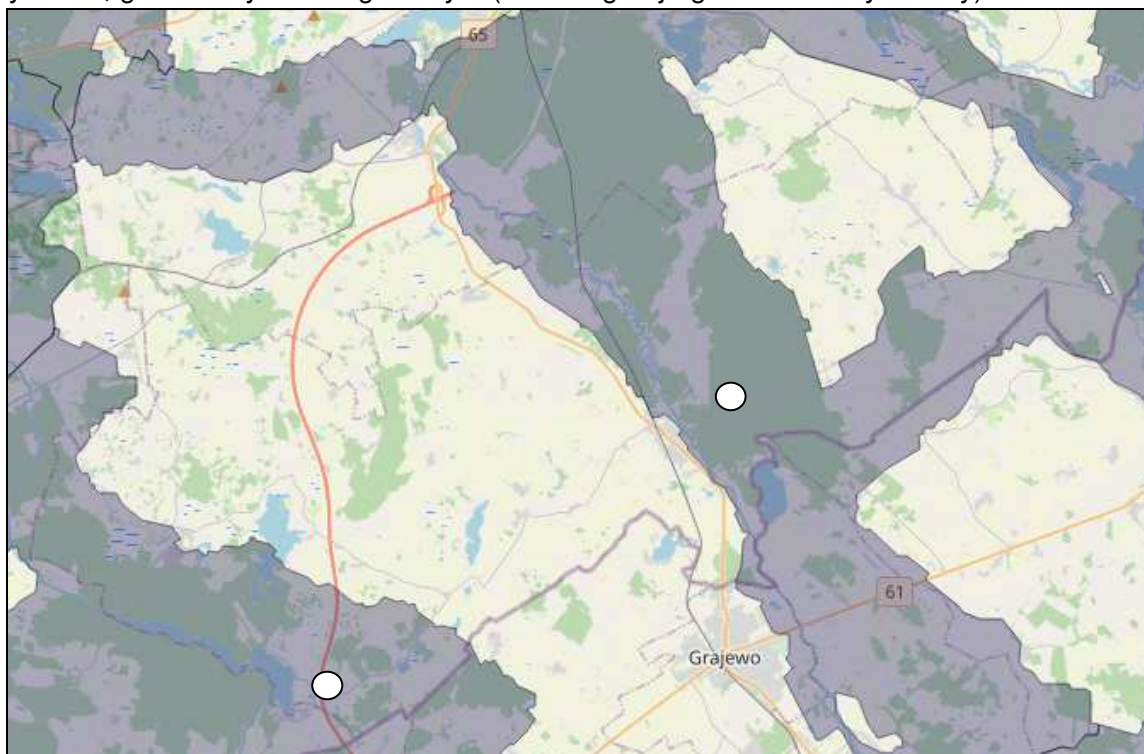
Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Opracowanie powstawało w dwóch etapach:

etap I - w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;

etap II - w 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Korytarze ekologiczne nie są prawną formą ochrony przyrody. Głównym celem wyznaczenia korytarzy ekologicznych jest przeciwdziałanie izolacji najcenniejszych przyrodniczo obszarów, co

w konsekwencji przyczynia się do utrzymania oraz wzrostu różnorodności na poziomie ekosystemu, gatunkowym oraz genowym (stała migracja gatunków flory i fauny).

Ryc. 23. Mapa korytarzy ekologicznych .
(linią koloru czerwonego wskazano orientacyjną lokalizację terenu opracowania)
(Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>)

W ocenie autora, przewidziane w projektowanym dokumencie zagospodarowanie terenu nie zagrazi drożności ww. korytarzy ekologicznych, gdyż projektowana zabudowa stanowić będzie niewielki areal i będzie lokalizowana poza terenami lasów, z zachowaniem odległości od rzek i cieków.

11.OKREŚLENIE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.

Tereny objęte opracowaniem należą do terenów silnie i umiarkowanie przekształconych. Realizacja postanowień projektu zmiany Studium spowoduje określone zmiany w środowisku gdyż każde uruchamianie i użytkowanie nowych inwestycji powoduje wprowadzenie zanieczyszczeń do środowiska, pomimo zastosowania technologii proekologicznych, co wynika z niedostatków techniki. Zmiany te w części doprowadzą do przekształceń istniejącej struktury funkcjonalno – przestrzennej i w konsekwencji do przeobrażeń stanu środowiska przyrodniczego. Należy jednak wskazać, że projektowane zagospodarowanie terenów będzie podlegało ograniczeniom z tytułu położenia części obszaru w granicach obszarów chronionego krajobrazu.

Ponadto, ze względu na zakres prognozowanego dokumentu, który stanowi politykę przestrzenną gminy i jest opracowaniem o znacznym stopniu ogólności oraz brak możliwości określenia terminu realizacji inwestycji przewidzianych w projekcie, ocena oddziaływań opiera się na prawdopodobieństwie ich wystąpienia. Oznacza to, że nie ma pewności co do wystąpienia tych oddziaływań, a jedynie można określić, że potencjalnie mogą one wystąpić w przyszłości.

11.1. Wpływ na stan aerosanitarny oraz klimat akustyczny terenu.

Jakość powietrza zależy od szeregu czynników, wśród których znajdują się te pochodzące z procesów naturalnych oraz te związane z działalnością człowieka.

Substancje wpływające na jakość powietrza najczęściej są wynikiem procesów spalania, choć mogą także pochodzić z innych źródeł, jak np. stosowania nawozów sztucznych w rolnictwie, hodowli bydła, czy zapylenie w związku z działalnością górniczą czy procesami budowlanymi.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1219), ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- 1) utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach;
- 2) zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane;
- 3) zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Realizacja postanowień zmiany Studium, w szczególności w zakresie nowej zabudowy produkcyjno – usługowej oraz obszarów eksploatacji kruszywa potencjalnie zwiększa ryzyko wystąpienia nowych źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, jak też emisji spalin, pyłu oraz hałasu komunikacyjnego.

Według informacji zawartych w dokumentacji geologicznej sporządzonej na potrzeby eksploatacji udokumentowanych złóż kruszywa występujących na terenie objętym opracowaniem, ze względu na niską zawartość pyłów mineralnych w kopalinie oraz niewielką ilość sprzętu mechanicznego, wielkość i zasięg wpływu na stan jakościowy atmosfery zamyka się w granicach wyznaczonych terenów górniczych.

Szczególne znaczenie dla poprawy stanu sanitarnego powietrza jak też przeciwdziałania niekorzystnym czynnikom klimatu akustycznego, mają tereny zieleni. Występujące na analizowanym obszarze tereny leśne oraz wprowadzone wskaźniki ograniczające intensywność zabudowy przyczynią się do złagodzenia potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Należy także zaznaczyć, że obowiązujące przepisy prawa zawierają stosowne regulacje zobowiązujące do eksploatacji instalacji powodującej wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza w sposób nie powodujący przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

11.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Wszelkie zmiany w zagospodarowaniu terenu związane z realizacją zabudowy, infrastruktury technicznej czy terenów komunikacji wiążą się z przekształceniem powierzchni ziemi.

W przypadku analizowanego projektu zmiany Studium, skala oddziaływania na powierzchnię ziemi będzie zróżnicowana ze względu na charakterystykę gruntów, stopień dotychczasowych przekształceń i istniejącego zagospodarowania terenu oraz rodzaj projektowanego przeznaczenia terenu.

W aspekcie projektowanych zmian zagospodarowania terenu, największy wpływ przewiduje się w przypadku zmiany terenów rolnych na obszary eksploatacji kopalin oraz niezagospodarowanych terenów posiadających naturalną zdolność wegetacji, na tereny zabudowane.

Eksploatacja kopalin spowoduje największe skutki w odniesieniu do powierzchni ziemi i warstwy gleby. Warstwy gleby zostaną całkowicie zniszczone w granicach wyznaczonego obszaru górniczego. Realizacja projektowanej zabudowy także będzie skutkowała częściowym zniszczeniem aktywniej biologicznie warstwy glebowej i zmniejszeniem przestrzeni produkcyjnej gleb.

Ponadto, prace wydobywcze oraz realizacja zabudowy i towarzyszącej jej infrastruktury, spowodują trwałe i chwilowe przekształcenia powierzchni ziemi, zarówno jej właściwości fizycznych jak i chemicznych. Powstaną nowe formy antropogeniczne tj. wyrobiska eksploatacyjne, wykopy, nasypy, zwałowiska, rowy. Pod powierzchnią gruntu zostaną

umieszczone trwałe elementy, ograniczające przepuszczalność i naruszające dotychczasową strukturę gruntu.

W celu ograniczenia skali trwałych zmian powierzchni ziemi, w projekcie zmiany Studium wprowadzono zapisy ustalające maksymalne powierzchnie zabudowy działek budowlanych oraz konieczne do zachowania minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Ustalenia te pozwalają na ograniczenie przestrzeni, na których dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi.

Prognozuje się sukcesywne prowadzenie rekultywacji obszarów po zakończonej eksploatacji kruszywa.

W granicach obszarów, dla których ustalono nowe kierunki zagospodarowania jako terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, występują tereny o potencjalnych niekorzystnych uwarunkowaniach dla lokalizacji zabudowy ze względu na zidentyfikowane warunki gruntowo – wodne. Są to obszary występowania gruntów organicznych, które charakteryzują się wysokim poziomem zalegania wód gruntowych, przez co mogą stanowić złożone warunki posadowienia budynków. Granice tych terenów oraz stosowne szczegółowe zasady ich zagospodarowania, w tym ograniczenia należy wprowadzić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

11.3. Oddziaływanie na klimat, wody powierzchniowe i podziemne.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium w niewielkim stopniu wpłynie na zmianę warunków klimatycznych gminy Prostki.

Będą to zmiany o charakterze lokalnym wynikające ze wzrostu powierzchni zabudowanych i utwardzonych. W szczególności będą one polegały na wzroście amplitudy temperatury powietrza, spadku wilgotności powietrza, co z kolei przyczyni się do zmiany cyrkulacji powietrza.

Zgodnie z postanowieniami art. 50 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233), wody, jako integralna część środowiska oraz siedlisko dla organizmów, podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność.

W granicach terenu opracowania występują wody powierzchniowe w postaci fragmentów cieków oraz zbiorników wodnych.

Realizacja projektowanej zabudowy, może pośrednio wpływać na wskazane wody powierzchniowe poprzez kształtowanie spływu powierzchniowego.

Realizacja projektowanej zabudowy oraz eksploatacja kopalin może stanowić potencjalne źródło negatywnego oddziaływania na wody podziemne. Oddziaływanie to może wystąpić głównie na etapie realizacji inwestycji w wyniku niewłaściwego odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków z rejonu budowy i obszarów eksploatacji kopalin. Według informacji zawartych w dokumentacji geologicznej sporządzonej na potrzeby eksploatacji udokumentowanych złóż kruszywa występujących na terenie objętym opracowaniem, z uwagi na cechy i miąższość serii złożowej, eksploatacja nie wpłynie negatywnie na zmianę stosunków wodnych. Przewiduje się, że może dojść do spływu zanieczyszczeń punktowych i powierzchniowych jednak skutki te będą krótkotrwałe, odwracalne i lokalne.

Występująca na przeważającej części obszaru opracowania izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni (zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:50.000), ogranicza potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują ujęcia wód podziemnych z ustanowionymi strefami ochronnymi ani też strefy ochronne ustanowione dla ujęć wód.

Natomiast obszar ten częściowo znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 217 Pradoliny rzeki Biebrzy.

Prognozuje się, że projektowany sposób zagospodarowania wpłynie na wody powierzchniowe i podziemne poprzez zwiększony pobór wody, zmniejszenie retencji poprzez wzrost powierzchni nieprzepuszczalnych oraz wzrost ilości powstających ścieków.

Mając na uwadze potrzebę wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych oraz obowiązujące przepisy prawa w zakresie zasad ochrony wód, w tym obowiązku oczyszczania ścieków,

prognozuje się, iż realizacja projektu zmiany Studium nie zagrazi celom środowiskowym wskazanym w Planie Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. (Dz. U. z 28.11.2016r. poz. 1911) dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

11.4. Ocena wpływu na życie i zdrowie ludzi.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium będzie wiązała się z pojawieniem się czynników wpływających na użytkowników analizowanego terenu. Będzie to wpływ zarówno pozytywny jak i negatywny, co uzależnione jest od stopnia zaspokojenia potrzeb przez inwestycje przewidziane projektem, a także stopnia odczuwania uciążliwości związanych z realizacją i funkcjonowaniem tych inwestycji.

Przeznaczenie terenów przewidziane projektem zmiany Studium stanowi kontynuację funkcji istniejących oraz projektowanych (w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) na analizowanym terenie jak też planowanych i zrealizowanych na terenach bezpośrednio przyległych. W związku z tym, można założyć, że realizacja tych ustaleń nie będzie powodowała ponadnormatywnych oddziaływań i uciążliwości.

Realizacja projektowanej zabudowy może powodować uciążliwości związane ze wzrostem emisji oraz wzmożonym ruchem pojazdów.

Projekt zmiany Studium, wprowadza ustalenia, których realizacja pozwoli na zmniejszenie ryzyka potencjalnego negatywnego wpływu na życie i zdrowie ludzi. Są to zapisy dotyczące zachowania powierzchni biologicznie czynnych i ograniczenia powierzchni zabudowy, a także prowadzenia działalności przy zastosowaniu rozwiązań organizacyjnych, technicznych i technologicznych, ograniczających negatywne oddziaływanie projektowanych obiektów na otoczenie, w szczególności na sąsiednie budynki oraz lokale przeznaczone na pobyt ludzi, zwłaszcza mieszkalne.

Rozbudowa potencjału gospodarczego gminy poprzez tworzenie nowych atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, umożliwiających powstawanie nowych zakładów pracy, które pozwoliłyby na znalezienie zatrudnienia mieszkańcom, będzie miało pozytywny wpływ na życie lokalnej społeczności i przyczyni się do zatrzymania odpływu ludności z terenu gminy.

11.5. Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne.

Tereny objęte opracowaniem reprezentują typ krajobrazu kulturowego, ukształtowanego pod wpływem działalności człowieka o zróżnicowanym stopniu przekształceń.

W zależności od lokalizacji poszczególnych obszarów objętych prognozowaną zmianą Studium, charakteryzują się one korzystnymi wartościami krajobrazowymi w zakresie walorów estetycznych – wizualnych, ze względu na sąsiedztwo terenów leśnych i jeziora (teren obejmujący części obrębów Guty Rożyńskie, Wojtele, Rożyńsk Wielki). W związku z powyższym stanowi doskonale miejsce dla dalszego rozwoju turystyki i rekreacji.

Natomiast bardzo korzystna lokalizacja pod względem komunikacyjnym oraz w bliskości miasta Elku, stanowiącego jeden z głównych ośrodków rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego, sprawia, iż tereny położone w obrębach Prostki i Niedźwiedzkie posiadają wysokie walory ekonomiczne, korzystne dla rozwoju nowych inwestycji i działalności gospodarczej.

Funkcja wskazana w projekcie będzie stanowiła uzupełnienie i kontynuację funkcji na terenach sąsiednich.

Mając na uwadze powyższe, stwierdza się, że realizacja projektowanych kierunków zagospodarowania terenu spowoduje zmianę charakteru terenów dotychczas niezagospodarowanych lecz będzie stanowiła kontynuację polityki przestrzennej wyznaczonej na terenach przyległych.

W celu ochrony lokalnych wartości krajobrazu, prognozowany projekt przewiduje zachowanie istniejących terenów leśnych oraz lokalnych korzyści ekologicznych.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują krajobrazy priorytetowe określone w audycie krajobrazowym oraz w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

Omawiany teren nie jest wpisany do rejestru zabytków. Natomiast w granicach obszaru obejmującego części obrębów Prostki i Niedźwiedzkie, występują zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków w postaci stanowisk archeologicznych, cmentarza oraz obiektów budownictwa obronnego, których występowanie ujawniono w części graficznej zmiany Studium. Natomiast w treści Studium zaktualizowano wykaz dróg i alei przydrożnych o najwyższych, wybitnych i wyróżniających się walorach historyczno-przyrodniczo-krajobrazowych.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu na ww. zabytki przy zachowaniu zasad ich ochrony ustalonych w obowiązującym Studium.

Analizowany obszar w części zlokalizowany jest w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$ (raz na 100 lat). Z uwagi na niewielki zasięg ww. obszarów, nie przewiduje się zagrożeń mogących mieć wpływ na dobra materialne.

Postanowienia projektu stwarzają warunki do zagospodarowania terenów w sposób bardziej intensywny niż dotychczas, przez co nastąpi rozwój dóbr materialnych. Zmiana przeznaczenia terenów rolnych i zieleni na tereny zabudowy wpłynie na wzrost wartości nieruchomości.

11.6. Oddziaływanie na faunę, florę i różnorodność biologiczną.

Obszar opracowania w większości obejmuje mozaikę pól uprawnych i terenów łąkowych, a także tereny, na których prowadzona jest eksploatacja kruszyw naturalnych i teren dawnego wypiska śmieci (obszar w pobliżu miejscowości Ostrykół).

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej na potrzeby niniejszego opracowania inwentaryzacji przyrodniczej, na wszystkich inwentaryzowanych obszarach łąki i tereny otwarte są silnie przekształcone obecnym lub dawnym użytkowaniem agrarnym. Dominują na nich gatunki pospolite, typowe dla łąk i ugorów oraz siedlisk ruderalnych w pobliżu siedzib ludzkich. Łąki ze względu na zmiany związane z uprawą są ubogie gatunkowo i w znacznej mierze pozbawione roślin zielnych.

Realizacja projektu zmiany Studium będzie polegała w szczególności na przekształceniu części terenów dotychczas niezabudowanych, zasiedlonych przez różne zbiorowiska roślinności, na tereny zabudowane oraz powierzchnie utwardzone, o zmniejszonej zdolności naturalnej vegetacji, a także na zmianie składu gatunkowego istniejącej flory.

Możliwe straty siedliskowe będą związane z ograniczeniem powierzchni występowania organizmów zwierzęcych z tymi siedliskami związanych. Uszczuplenie obszaru ich występowania nie będzie się jednak wiązało z eliminacją ich występowania. Można przypuszczać, że gatunki te wyemigrują na obszary przyległe.

Pozytywnie pod względem wpływu na różnorodność biologiczną ocenia się ustalenia projektu w zakresie zachowania terenów lasów i lokalnych korytarzy ekologicznych.

Prognozuje się, że lokalizacja projektowanych terenów zabudowy produkcyjno-usługowej w sąsiedztwie obszarów leśnych nie będzie stanowiła zagrożenia dla tych terenów, przy zachowaniu odległości od lasów określonych w obowiązujących przepisach prawa. Ponadto, ww. sąsiedztwo stanowi naturalny bufor oddzielający tereny projektowanej zabudowy od obszarów wielofunkcyjnej zabudowy miejscowości Prostki i Ostrykół.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na obszary Natura 2000.

W celu ochrony, utrzymania oraz kompensacji przyrodniczej bioróżnorodności, należy uwzględnić ograniczenia w zagospodarowaniu terenów występujące w granicach obszarów objętych formami ochrony przyrody.

Ponadto, na pozostałych terenach zaleca się zachowanie w jak największym stopniu i wkomponowanie w planowane zagospodarowania terenu występujących w granicach terenu opracowania zespołów roślinności wysokiej, z uwagi na pełnione w środowisku funkcje: retencyjne, klimatotwórcze i krajobrazotwórcze oraz miejsca bytowania ptaków.

Rekomenduje się także zachowanie ciągów terenów otwartych wzdłuż cieków wodnych w celu zachowania powiązań przyrodniczych i obudowy biologicznej cieków wodnych.

Wymienione zalecenia należy wprowadzić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

11.7. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 6 lipca 2001r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 1235), do strategicznych zasobów naturalnych kraju zalicza się:

- 1) wody podziemne oraz wody powierzchniowe w ciekach naturalnych i w źródłach, z których te ciekі biorą początek, w kanałach, w jeziorach i zbiornikach wodnych o ciągłym dopływie w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,
- 2) wody polskich obszarów morskich wraz z pasmem nadbrzeżnym i ich naturalnymi zasobami żywymi i mineralnymi, a także zasobami naturalnymi dna i wnętrza ziemi znajdującego się w granicach tych obszarów w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej,
- 3) lasy państwowe,
- 4) złoża kopalin niestanowiące części składowych nieruchomości gruntowej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze,
- 5) zasoby przyrodnicze parków narodowych.

Gospodarowanie strategicznymi zasobami naturalnymi jest prowadzone zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w interesie dobra ogólnego.

Analizowany teren nie znajduje się w granicach parku narodowego.

Znajduje się natomiast częściowo w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 217 Pradolina rzeki Biebrzy.

W granicach obszaru opracowania występują udokumentowane złoża kopalin i łącznej powierzchni wynoszącej około 42ha. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo ochrony środowiska, złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

Według poglądu utrwalonego w orzecznictwie sądów administracyjnych oraz zawartego w literaturze fachowej¹, ochrona złóż jest definiowana m.in. jako:

- ochrona terenu ich występowania przed zagospodarowaniem, które może uniemożliwić wykorzystanie złoża i niezbędną do tego działalność górniczą,
- zabezpieczenie zasobów przed nieuzasadnionymi stratami i minimalizację nieuniknionych strat,
- pełne wykorzystanie występujących w złożu kopalin, w tym także kopalin towarzyszących kopalinie głównej,
- zespół zabiegów zmierzających do wykorzystania kopaliny zgodnie z pełną jej wartością użytkową, to jest optymalne wykorzystanie kopalin i wytworzonych z nich surowców w trakcie ich przetwórstwa i użytkowania.

Prognozowana zmiana Studium ma na celu umożliwienie racjonalnego wykorzystania udokumentowanych złóż.

¹ Marek Nieć, Barbara Radwanek-Bąk, *Ochrona i racjonalne wykorzystywanie złóż kopalin*, Wydawnictwo IGSMiE PAN, Kraków 2014

12. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO, OBEJMUJĄCYCH BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ODDZIAŁYWANIA.

Art. 51 ust.2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wśród ocen i analiz, nakazuje określenie przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko ustaleń analizowanego dokumentu.

W obowiązujących przepisach prawa z zakresu ochrony środowiska nie zdefiniowano znaczącego oddziaływania na środowisko. Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w literaturze specjalistycznej, o znaczącym oddziaływaniu na środowisko możemy mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości powietrza, wód powierzchniowych, gleb, poziomu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.

Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska szczegółowo omówiono w kolejnych punktach rozdziału 11 niniejszego opracowania. Z ustaleń tych wynika, że realizacja postanowień zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływać na środowisko analizowanego obszaru z uwagi na wprowadzenie nowych inwestycji, jednak nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko.

Zestawienie przewidywanego potencjalnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono poniżej. Kwalifikację oddziaływania przyjęto według następujących kryteriów:

- bezpośrednie (B) – wynikające wprost z ustaleń projektu planu;
- pośrednie i wtórne (PW) – będące konsekwencją oddziaływań bezpośrednich;
- chwilowe i krótkoterminowe (CK) – powodujące tymczasową zmianę w środowisku;
- długoterminowe (D) – trwające bez przerwy lub regularnie powtarzające się;
- stałe (S) – powodujące trwałe przekształcenie środowiska;
- pozytywne (+), negatywne (-), neutralne (0).

Tab.11. Przewidywane potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska.

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania	Kwalifikacja				
		B	PW	CK	D	S
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	ograniczenie powierzchni siedlisk przyrodniczych	-				-
	ochrona terenów leśnych	+				+
Ludzie	emisja spalin, hałas, pylenie	-		-		
	podniesienie jakości życia	+				+
	wzrost uszczelnienia podłoża poprzez ograniczenie pow. biologicznie czynnej	-				-
	zmniejszenie infiltracji i retencji wód opadowych	-	-			-
Klimat	wzrost amplitudy temperatury powietrza		-		-	-
	spadek wilgotności powietrza		-		-	-
	zmiana cyrkulacji powietrza		-		-	-
Stan aerosanitarny i klimat akustyczny	wzrost zapylenia, hałasu i zanieczyszczeń gazowych	-		-		
Powierzchnia ziemi	powstanie antropogenicznych form powierzchniowych (wyrobiska, wykopy, skarpy, nasypy)	-		-		
	zmiana struktury gruntów	-			-	
	zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej	-				-
Krajobraz zabytki, dobra materialne	nowe obiekty kubaturowe	0				0
	rozwój dóbr materialnych – wzrost wartości nieruchomości	+			+	

Źródło: Opracowanie własne.

Wskazane w tabeli potencjalne oddziaływania wg. wyszczególnionych kategorii, należy traktować jako możliwe do wystąpienia, a ich rzeczywisty charakter zależy od sposobu

realizacji ustaleń projektu i zastosowanych rozwiązań, w tym technicznych, na dalszym etapie realizacji inwestycji.

Nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych.

13. OPIS DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE PROGNOZOWANEGO, NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko nie wykazała powstania nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska w związku z realizacją ustaleń projektu zmiany Studium.

Jednak w celu ograniczenia potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz dążenia do rozwoju zrównoważonego, należy wziąć pod uwagę proponowane sposoby minimalizacji negatywnych skutków realizacji dokumentu, a w szczególności:

- w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza przez emisję z ogrzewania należy dążyć do zaopatrzenia w ciepło z stosowaniem paliw ekologicznych oraz nowoczesnych technologii ich spalania, a także odnawialnych źródeł energii;
- w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza, wód gruntowych i ziemi oraz emisji hałasu należy zapewnić utrzymanie w dobrym stanie technicznym sprzętu technicznego wykorzystywanego w trakcie robót budowlanych, a prace budowlane wykonywać w porze dziennej,
- ochronę klimatu akustycznego należy zapewnić także poprzez obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu;
- zaleca się wykonanie nasadzeń zieleni wzdłuż działek drogowych, w celu zminimalizowania uciążliwości akustycznych związanych z ruchem pojazdów oraz poprawy walorów krajobrazowych;
- w ramach dopuszczonej zabudowy produkcyjno- usługowej realizować tylko działalność nie powodującą pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania w istniejących budynkach mieszkalnych lub lokalach przeznaczonych na pobyt ludzi,
- należy utrzymywać znaczne powierzchnie biologicznie czynne, co korzystnie wpływa na cyrkulację powietrza i przewietrzanie;
- humus zebrany w czasie wykonywania prac ziemnych należy wykorzystać do przygotowania powierzchni pod projektowane nasadzenia zieleni,
- należy w jak największym stopniu zachować istniejące zadrzewienia oraz wprowadzać nowe nasadzenia w celu zwiększenia różnorodności biologicznej jak też atrakcyjności krajobrazowej obszaru,
- należy dążyć do harmonijnego kształtowania wnętrza krajobrazu poprzez dobór właściwej architektury,
- planowaną eksploatację złóż należy wykonywać zgodnie z planem zagospodarowania złoża i planem ruchu kopalni,
- tereny poeksploatacyjne poddawać sukcesywnej rekultywacji.

14. INFORMACJE O MOŻLIWYCH TRANSGRANICZNYCH ODDZIAŁYWANIACH NA ŚRODOWISKO.

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w gminie Prostki, w znacznej odległości od granic państwa. W związku z powyższym, nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu dokumentu na środowisko w ujęciu transgranicznym.

15. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy o znacznym stopniu ogólności. Nie jest on aktem prawa miejscowego i nie może stanowić podstawy do realizacji inwestycji.

Jego ustalenia są natomiast wiążące i stanowią wytyczne dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W związku z tym, iż niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko nie wykazała powstania istotnych, negatywnych zagrożeń dla środowiska w związku z realizacją ustaleń projektu zmiany Studium, w celu określenia i analizy skutków realizacji postanowień prognozowanego projektu, proponuje się wykorzystanie istniejących systemów monitoringu, stosownie do potrzeb.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, powołane do tego instytucje państwowe na poziomie krajowym jak i lokalnym, prowadzą cykliczny, coroczny monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, wód, gleby, poziomów hałasu i pól elektromagnetycznych, których wyniki publikowane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Z kolei zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, organ sporządzający Studium, zobowiązany jest do przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, przynajmniej raz w czasie kadencji.

W związku z powyższym, zalecaną metodą analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku ww. regularnego monitoringu środowiska przyrodniczego i wyników analizy zmian w zagospodarowaniu terenu, o którym mowa w art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki, sporządzanego na podstawie uchwały XVIII.123.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 25.06.2020r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki, zmienionej uchwałą nr XXII.139.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 23 listopada 2020r.

Prognozowany projekt zmiany Studium ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez rozwój potencjału gospodarczego gminy przez tworzenie nowych atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, umożliwiających powstawanie nowych zakładów pracy, a także zrównoważone wykorzystanie potencjału terenów o wysokich walorach turystycznych.

Zakres prognozy, wynikający z art. 51 ust. 2 ww. ustawy, został uzgodniony z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

W ramach Prognozy dokonano analizy obecnego zagospodarowania terenu oraz stanu środowiska obszaru opracowania. W tym celu posłużono się informacjami zawartymi w istniejących dokumentach i publikacjach oraz w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym na potrzeby projektu zmiany planu. Charakterystykę obecnego zagospodarowania terenu oraz stanu środowiska przyrodniczego, a także analizę jakości jego poszczególnych elementów sporządzono metodą opisową przy wykorzystaniu dostępnych danych tj. literatura naukowa, informacje w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także na podstawie własnych obserwacji terenowych.

W następnej części Prognozy przedstawiono ustalenia projektu zmiany Studium i jego powiązania z innymi dokumentami.

Następnie przeanalizowano możliwy wpływ realizacji ustaleń projektu na poszczególne elementy środowiska tj. klimat akustyczny i aerosanitarny, powierzchnię ziemi, klimat, wody powierzchniowe i podziemne, życie i zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki, faunę i florę. Dokonano także oceny charakteru i zakresu przewidzianych zmian środowiska, mogących być rezultatem projektu zmiany Studium.

Na podstawie tej analizy stwierdzono, iż realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska ani niekorzystnego oddziaływania na środowisko w ujęciu transgranicznym, a prognozowany negatywny wpływ na środowisko osiągnie niewielką skalę i mieścić się będzie w ramach rozwoju zrównoważonego. Struktura funkcjonalno-przestrzenna wskazana w projekcie uwzględnia uwarunkowania środowiskowe terenu i jego strukturę krajobrazową, a rozwiązania w nim przyjęte są zgodne z zasadami racjonalnej gospodarki zasobami środowiska.

W prognozie przedstawiono także propozycje wdrożenia rozwiązań oraz podjęcia działań mających na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych działań, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu.

17. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

Przy sporządzaniu przedmiotowego dokumentu wykorzystano mapy geodezyjne, geologiczne, hydrogeologiczne oraz literaturę naukową i opracowania dotyczące określonych zagadnień, a także źródła internetowe tj.:

1. Mapa zasadnicza terenu opracowania, skala 1:1000;
2. Mapa ewidencyjna terenu opracowania, skala 1:1000;
3. Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50.000 ;
4. Kondracki J., 1981, Geografia fizyczna Polski, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
5. Kondracki J., 2001, Geografia regionalna Polski, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
6. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, 1:50000, Arkusz Elk(183), warszawa 2012;
7. Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego, Przegląd Geograficzny Kwartalnik 2005, Tom 77, Zeszyt 1.
8. Tom XXX Atlasu współzależności parametrów meteorologicznych i geograficznych w Polsce pt. Klimat północno-wschodniej Polski według podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego i J. Ostrowskiego, Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Warszawa 2013;
9. Tom XXII Atlasu współzależności parametrów meteorologicznych i geograficznych w Polsce, Wpływ zabudowy i zieleni osiedlowej na zróżnicowanie klimatu lokalnego w Warszawie (Stopa-Boryczka M., Boryczka J., Wawer J., Osowiec M. Błazek E., Skrzypczuk J.), 2008, Wyd. UW, ss. 332
10. Jan Marek Matuszkiewicz, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Prace Geograficzne Nr 158, Wrocław, Warszawa, Kraków, 1993
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 28.11.2016r. poz. 1911)
12. Europejska Konwencja Krajobrazowa, Dz. U. z 2006r. Nr 14, poz. 98
13. Myga-Piątek U., Kryteria i metody oceny krajobrazu kulturowego w procesie planowania przestrzennego na tle obowiązujących procedur prawnych, [w]: Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. (red.), Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym, Gdańsk – Warszawa 2007,
14. Dobrzański B., Zawadzki S., 1981, Gleboznawstwo, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
15. Atlas jezior Polski, red. J. Jańczak, 1999, tom III, Bogucki Wydawnictwo Naukowe S.C., Poznań.
16. Pole elektromagnetyczne a człowiek. O fizyce, Biologii, Medycynie, Normach i Sieci 5G, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2019r.
17. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.
18. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018r.
19. Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020.
20. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020.
21. Uchwała Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 74, poz. 1295 z późn.zm.) oraz Uchwała Nr XXVIII/437/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2021r. w

- sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich (Dz. Urz. Woj. warm.- maz. z 28.07.2021r. poz. 2977).
22. Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r.
 23. Ocena pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2018-w oparciu o wyniki pomiarów Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska, GIOŚ, Warszawa, październik 2020r.
 24. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Prostki, przyjęta uchwałą Nr XXII/170/2000 Rady Gminy Prostki z dnia 19 lipca 2000r.
 25. Zintegrowana strategia rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025;
 26. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Prostki na lata: 2015 – 2020, przyjęty uchwałą Nr XX.109.2016 Rady Gminy Prostki z dnia 23 marca 2016r.
 27. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Prostki na lata 2015 – 2030 – Aktualizacja, przyjęty uchwałą Nr XXVIII.150.2016 Rady Gminy Prostki z dnia 28 września 2016r.
 28. Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2017r., WIOŚ w Olsztynie, 2018r.
 29. Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone dla potrzeb projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.
 30. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prostki, uchwalone uchwałą Nr X/74/99 Rady Gminy w Prostkach z dnia 30 czerwca 1999r. z późn. zm.,
 31. Wizje terenu i własne prace badawcze;
 32. Źródła internetowe:
 - a) [www. imgw.pl](http://www.imgw.pl)
 - b) mapy.geoportal.gov.pl
 - c) mapy.isok.gov.pl
 - d) epsh.pgi.gov.pl/epsh
 - e) www.pgi.gov.pl
 - f) Wikipedia.org
 - g) www.wios.olsztyn.pl/
 - h) www. monitoringptakow.gios.gov.pl
 - i) crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/
 - j) prostki.e-mapa.net/
 - k) gios.gov.pl
 - l) www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html

18. SPIS RYCIN.

Ryc.1 Lokalizacja terenów objętych opracowaniem (skala skażona)

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostępnych na stronie www.geoportal.gov.pl)

Ryc.2. Fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr XIV/57/2003 Rady Gminy Prostki z dnia 11 września 2003r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Guty Rożyńskie.

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w serwisie prostki.e-mapa.pl)

Ryc. 3. Rysunek miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr XXIX/204/2000 Rady Gminy Prostki z dnia 7 grudnia 2000r. w sprawie uchalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki w odniesieniu do części terenów wsi Prostki.

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w serwisie prostki.e-mapa.pl)

Ryc.4.Podział województwa warmińsko-mazurskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2019rok.

(Źródło: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r)

Ryc.5. Średnia arytmetyczna wartości PEM zmierzonych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

(Źródło: Ocena pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017 - 2019 -w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, GIOŚ, 2020r.)

Ryc.6. Fragment mapy geologicznej Polski w skali 1:500 000 (skala skażona)

(Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, Objaśnienia do mapy geologicznej Polski w Skali 1:500 000 Arkusz Elk(183))

Ryc. 7, 8, 9. Stuktura gleb w granicach terenu objętego opracowaniem.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000 z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego).

Ryc.10. Wyrus z mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusze: 183-Elk, 184-Rajgród, 221-Grajewo

(skala skażona)(źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>)

Ryc. 11 . Plan batymetryczny jeziora Borowego.

(Źródło: <https://www.wedkarz.pl/article/276/BOROWE>)

Ryc.12. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły.

(źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. (Dz. U. z 28.11.2016r. poz. 1911).

Ryc.13. Granice GZWP nr 217 Pradolina rzeki Biebrzy

(źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w serwisie [geoportal.gov.pl](http://www.geoportal.gov.pl))

Ryc.14. Lokalizacja terenów opracowania (granice oznaczono kolorem czerwonym) i obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostępnych w serwisie [geoportal.gov.pl](http://www.geoportal.gov.pl))

Ryc. 15. Mapa mezoregionów fizycznogeograficznych Polski (źródło: Wikipedia.org)

Ryc.16. Mapa różnorodności krajobrazu (fragment; skala skażona)

(Źródło: [mr.bip.gov.pl › mapa_16_roznorodnosc_krajobrazu_230112-pdf](http://mr.bip.gov.pl/mapa_16_roznorodnosc_krajobrazu_230112-pdf))

Ryc.17. Hipsometria

(źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>).

Ryc. 18. Mapa roślinności potencjalnej Polski wg. J.M. Matuszkiewicza

(Źródło: <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>)

Ryc. 19. Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki obejmujący teren położony w obrebrach Prostki, Niedźwiedzki i Miłusze – stan projektowany.

Ryc.20 . Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki obejmujący teren położony w obrebrach Wiśniowo Elckie– stan projektowany

Ryc.21 . Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki obejmujący teren położony w obrebrach Guty Rożyńskie, Wojtele, Rożyńsk Wielki (jez. Borowe)– stan projektowany.

Ryc. 22. Lokalizacja terenów objętych opracowaniem w granicach OCHK.

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://sdi.gdos.gov.pl/wms> .)

Ryc. 23. Projekt korytarzy ekologicznych .

(Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>)

19. SPIS TABEL.

Tab. 1. Zestawienie stref w województwie warmińsko-mazurskim. (Źródło: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r)

Tab.2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustawowych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A,C) (Źródło: Roczna Ocena Jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, GIOŚ, 2020r.)

Tab. 3. Naruszenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

(Źródło: „Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów pozaaglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN - w zakresie dróg krajowych” przyjęta uchwałą Nr XII/190/19 Sejmiku Woj. Warm. – Maz. z dnia 26 listopada 2019r.)

Tab. 4. Struktura użytkowania gruntów w granicach terenów objętych opracowaniem.

(Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji o działkach)

Tab. 5 . Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły.

(Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW)

Tab. 6. Cele środowiskowe dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły.

(Źródło: : https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW).

Tab. 7 . Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły.

(Źródło: : https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW).

Tab. 8. Charakterystyka JCWPd PLGW200032.

(Źródło: mjwp.gios.gov.pl)

Tab.9. Ocena walorów krajobrazowych.

(Źródło: Opracowani własne)

Tab.10. Wykaz zabytków zidentyfikowanych w granicach opracowania. (Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentów będących w zasobach UG Prostki)

Tab.11. Przewidywane potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska.

(Źródło: Opracowanie własne.)

20. SPIS FOTOGRAFII.

Fot.1. Rów melioracyjny wśród siedlisk łąkowych – powierzchnia Niedźwiedzkie – Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot. 2. Tereny pól z zadrzewieniami i zakrzaczeniami – powierzchnia Niedźwiedzkie - Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot. 3. Runo zadrzewienia łąkowego – powierzchnia Niedźwiedzkie - Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot.4. Ekoton łągu – powierzchnia Niedźwiedzkie - Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot. 5. Tereny podmokłe i zadrzewienia – rów melioracyjny granica obsz. Niedźwiedzkie – Prostki.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot.6. Widok na obszary łąk w pobliżu Ostregokołu.

Fot. 7. Mozaika zadrzewień i łąk w pobliżu Ostregokołu.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

**Fot.8. Łąki z obszarami podmokłymi na powierzchni obejmującej fragment
obrzebów Guty Rożyńskie i Wojtele. (Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)**

Fot.9. Zadrzewienie nad jeziorem Borowym.

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Fot.10. Widok na obszar opracowania w Wiśniowie Elckim

(Źródło: Prace terenowe, B. Browarski)

Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Prostki.

Część II - kartograficzna

WYKONAWCA:

Spatium Studio
Monika Szczepanik

ul. Mickiewicza 17 lok.3, 19-300 Ełk
tel. 694 277 355

Autor opracowania:

mgr Monika Szczepanik

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 1029).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

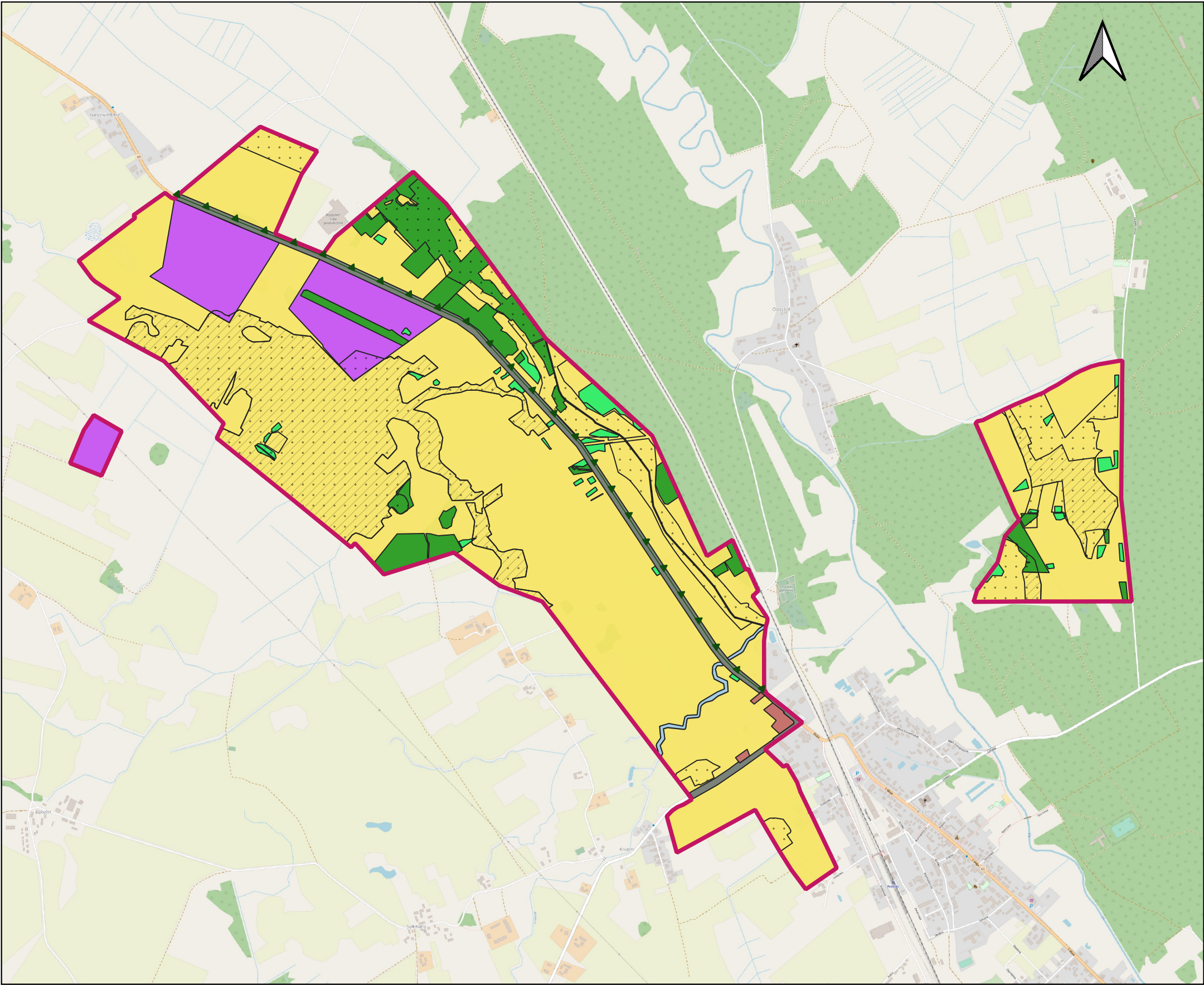
mgr Monika Szczepanik

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO - CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PROSTKI

Tereny położone w obrębach Prostki, Niedźwiedzkie, Miłusze.

LEGENDA:

GRANICA TERENÓW OBJĘTYCH OPRACOWANIEM

ELEMENTY CHARAKTERYSTYKI ŚRODOWISKA:

- GRUNTY LEŚNE (użytek gruntowy Ls, Lz)
- ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA NA GRUNTACH ROLNYCH (użytek gruntowy Lzr)
- GRUNTY POD WODAMI (użytek gruntowy Wp)
- TERENY UŻYTKÓW ROLNYCH PODDAWANE UPRAWIE

- TERENY Z PRAWDOPODOBIENSTWEM WYSTĘPOWANIA GRUNTÓW WYTWORZONYCH Z GLEB POCHODZENIA ORGANICZNEGO (na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000)
- TERENY I OBSZARY GÓRNICZE
- TERENY GŁÓWNYCH SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH
- TERENY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE

USTALENIA USTANOWIONE ODRĘBNYMI AKTAMI PRAWA:
GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU POJEZIERZA EŁCKIEGO
Uchwała Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 74, poz. 1295 z późn. zm.)

KONFLIKTY USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z CECHAMI ŚRODOWISKA:

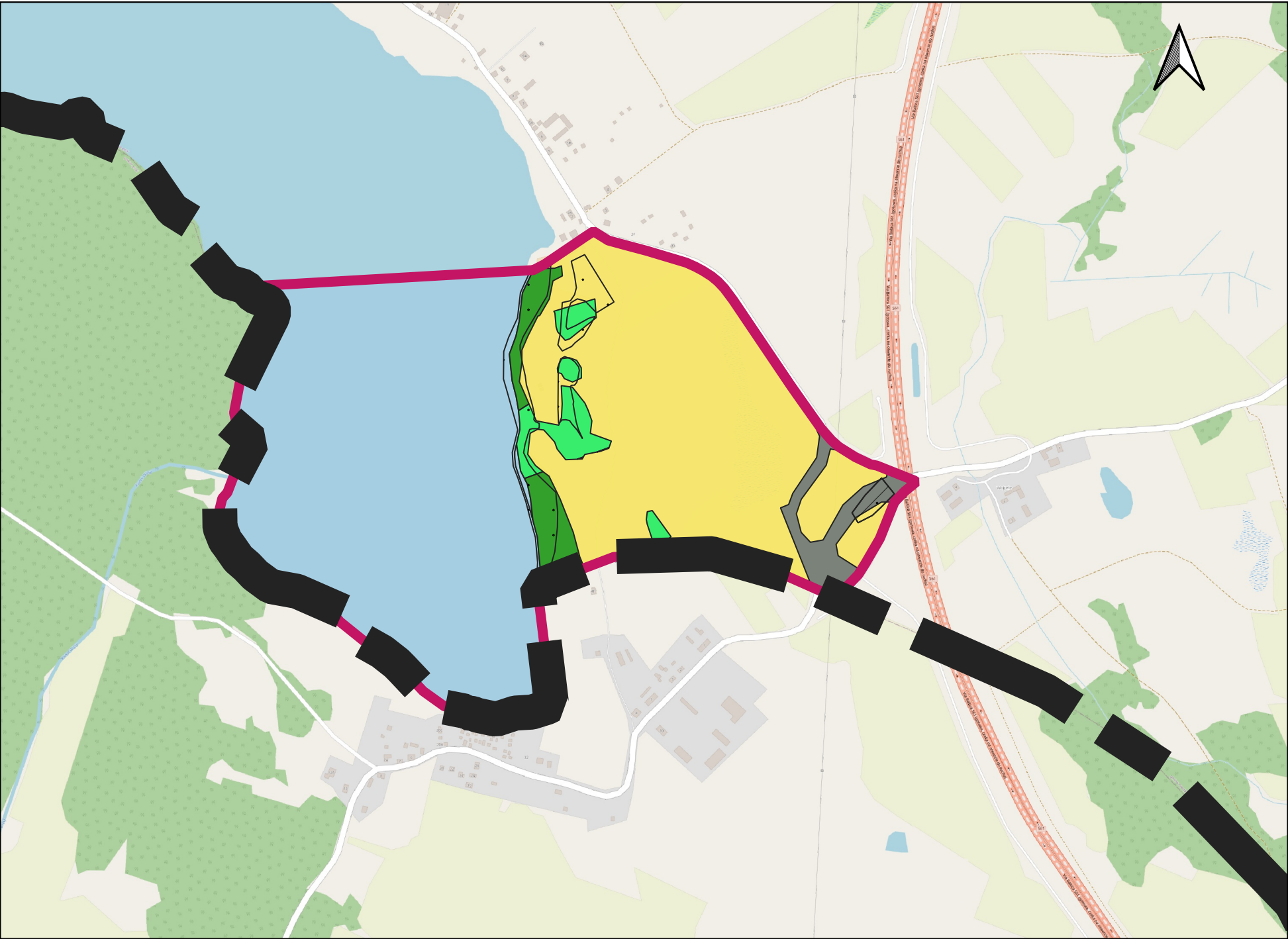
- NIE WYSTĘPUJĄ
- NIEZNACZNE:
 - częściowa likwidacja istniejącej szaty roślinnej,
 - niekorzystne warunki posadowienia budynków ze względu na warunki gruntowo-wodne

Istniejący sposób użytkowania terenu	Prognozowany sposób oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium
Grunty leśne	- zachowanie bioróżnorodności, - zachowanie powierzchni biologicznie czynnych,
Zadrzewienia i zakrzewienia na gruntach rolnych	- możliwa częściowa likwidacja zadrzewień i zakrzewień poza granicami OCHK
Grunty pod wodami	- zachowanie bioróżnorodności, - zachowanie powierzchni biologicznie czynnych,
Grunty rolne	- przemieszczenie warstwy gleby wraz z wykształconą biocenozą, - wzrost uszczelnienia terenu, - zmniejszenie ilości terenów otwartych pozostających w swobodnych relacjach przyrodniczych
Tereny i obszary górnicze	- przemieszczenie warstwy gleby wraz z wykształconą biocenozą, - zmiana ukształtowania terenu - nowe formy antropogeniczne tj. wyrobiska eksploatacyjne, wykopy, nasypy, zwałowiska, rowy,
Tereny głównych szlaków komunikacyjnych	- wzrost natężenia ruchu pojazdów poprzez wzrost ilości użytkowników terenów inwestycyjnych,
Tereny zabudowane i zurbanizowane	- nie przewiduje się istotnych zmian w stosunku do stanu istniejącego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO - CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PROSTKI

Teren położony w obrębach Guty Rożyńskie, Wojtele, Rożyńsk Wielki.

LEGENDA:

- GRANICE TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM
- ELEMENTY CHARAKTERYSTYKI ŚRODOWISKA:
- GRUNTY LEŚNE (użytek gruntowy Ls, Lz)
- ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA NA GRUNTACH ROLNYCH (użytek gruntowy Lzr)
- GRUNTY POD WODAMI (użytek gruntowy Wp)
- TERENY UŻYTKÓW ROLNYCH PODDAWANE UPRAWIE
- TERENY Z PRAWDOPODOBIENSTWEM WYSTĘPOWANIA GRUNTÓW WYTWORZONYCH Z GLEB POCHODZENIA ORGANICZNEGO (na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000)
- TERENY GŁÓWNYCH SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH

USTALENIA USTANOWIONE ODRĘBNYMI AKTAMI PRAWA:

Obszar w całości znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich - Rozporządzenie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z Nr 134 z dnia 12 listopada 2008r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich (Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 178, poz. 2616 z późn.zm.).

KONFLIKTY USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z CECHAMI ŚRODOWISKA:

- NIE WYSTĘPUJĄ
- NIEZNACZNE:
- częściowa likwidacja istniejącej szaty roślinnej,
- niekorzystne warunki posadowienia obiektów budowlanych ze względu na warunki gruntowo-wodne

Istniejący sposób użytkowania terenu	Prognozowany sposób oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium
Grunty leśne	- zachowanie bioróżnorodności, - zachowanie powierzchni biologicznie czynnych,
Zadrzewienia i zakrzewienia na gruntach rolnych	-zachowanie bioróżnorodności, -zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, zgodnie z przepisami odrębnymi
Grunty pod wodami	- zachowanie bioróżnorodności, - zachowanie powierzchni biologicznie czynnych,
Grunty rolne	- przemieszczenie warstwy gleby wraz z wykształconą biocenozą, - wzrost uszczelnienia terenu, - zmniejszenie ilości terenów otwartych pozostających w swobodnych relacjach przyrodniczych
Tereny głównych szlaków komunikacyjnych	- wzrost natężenia ruchu pojazdów poprzez wzrost ilości użytkowników terenów inwestycyjnych,

Spatium Studio

Monika Szczepaniak

Nr 894 277 105, email: monika-szczepaniak@o2.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO - CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PROSTKI

AUTOR

mgr Monika Szczepaniak

PODPIS

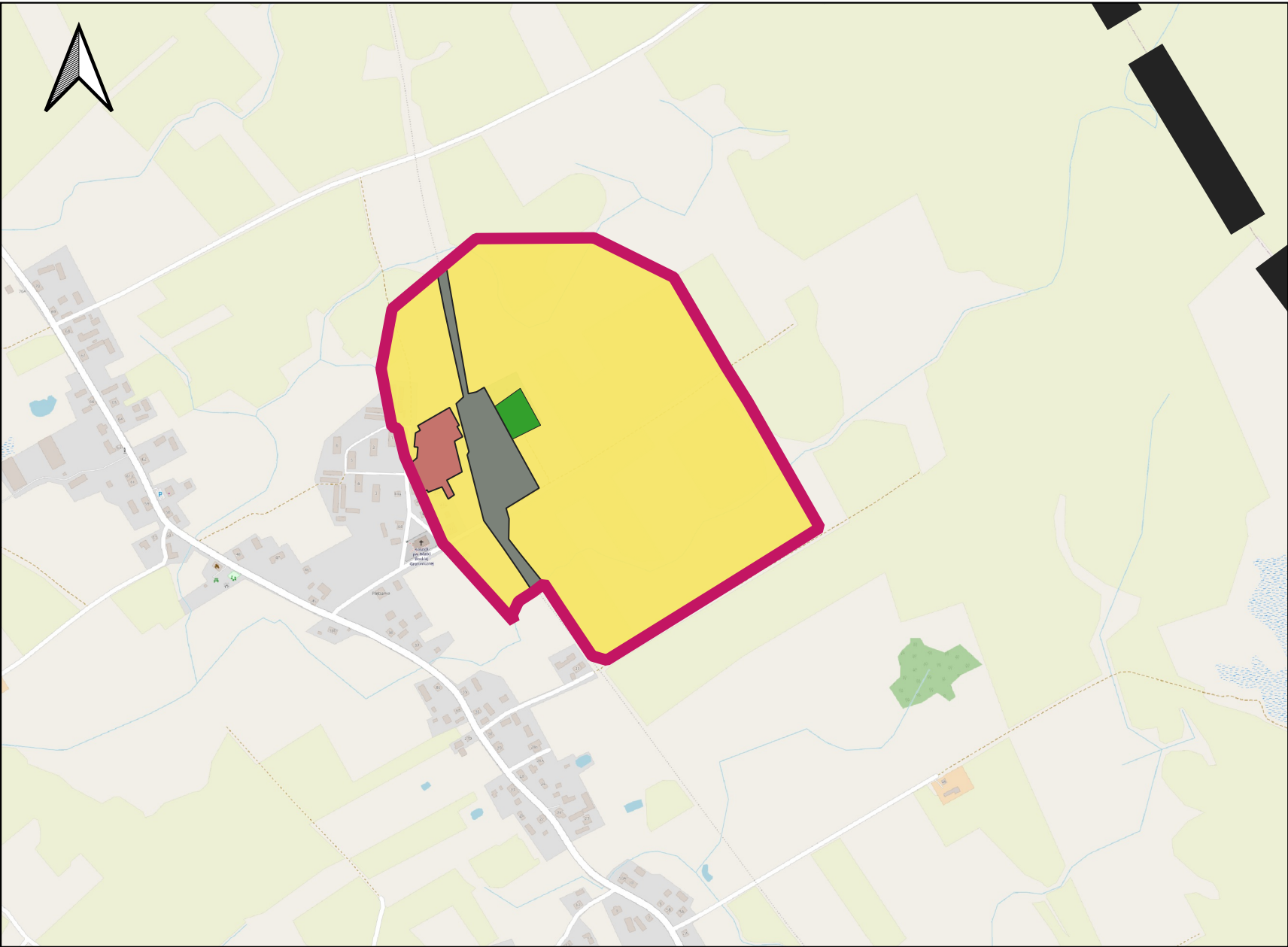
DATA

2022

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO - CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PROSTKI

Teren położony w obrębie Wiśniowo Elckie

LEGENDA:

GRANICE TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

ELEMENTY CHARAKTERYSTYKI ŚRODOWISKA:

- TERENY UŻYTKÓW ROLNYCH PODDAWANE UPRAWIE
- ZIELEŃ TERENU INSTNIĘJĄCEGO CMENTARZA
- TERENY GŁÓWNYCH SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH
- TERENY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE

TEREN OBJETY ZMIANĄ SUIKZP ZLOKALIZOWANY POZA GRANICAMI FORM OCHRONY PRZYRODY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY (T.J. DZ.U. Z 2022R. POZ. 916).

KONFLIKTY USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z CECAMI ŚRODOWISKA:

NIE WYSTĘPUJĄ

Istniejący sposób użytkowania terenu	Prognozowany sposób oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium
Grunty rolne	- nie przewiduje się zmian w stosunku do stanu istniejącego, - wprowadzenie gatunków roślin ozdobnych, w formie zieleni urządzonej - w części dot. terenu projektowanego cmentarza
Teren istniejącego cmentarza	- nie przewiduje się zmian stosunku do stanu istniejącego
Tereny głównych szlaków komunikacyjnych	- nie przewiduje się zmian stosunku do stanu istniejącego
Tereny zabudowane i zurbanizowane	- nie przewiduje się zmian stosunku do stanu istniejącego